

Implementačný plán na podporu spoločensky zodpovedného podnikania v Košickom kraji

Vypracovaný pod vedením Agentúry na podporu regionálneho rozvoja Košice

Obsah

1	Účel a cieľová skupina implementačného plánu	2
2	Zasadenie implementačného plánu do regionálneho kontextu podpory CSR	2
3	SWOT analýza podpory CSR	4
4	Súvislosť medzi implementačným plánom a COGITA integrovaným prístupom k CSR	6
5	Regionálna CSR platforma a webová stránka	8
5.1	Súčasná situácia v navrhovanom opatrení	8
5.2	Koncept	9
5.3	Relevantné príklady dobrej praxe	13
5.4	Implementačný tím	14
5.5	Implementačný časový plán a rozpočet	16
5.6	Monitorovacie aktivity	17
6	Regionálne CSR ocenenie	19
6.1	Súčasná situácia v navrhovanom opatrení	19
6.2	Koncept	21
6.3	Relevantné príklady dobrej praxe	25
6.4	Implementačný tím	29
6.5	Implementačný časový plán a rozpočet	30
6.6	Monitorovacie aktivity	31
7	CSR tréning malých a stredných podnikov v rámci dodávateľského reťazca	33
7.1	Súčasná situácia v navrhovanom opatrení	33
7.2	Koncept	34
7.3	Relevantné príklady dobrej praxe	37
7.4	Implementačný tím	41
7.5	Implementačný časový plán a rozpočet	42
7.6	Monitorovacie aktivity	43

1 Účel a cieľová skupina implementačného plánu

Slovenská štátna správa na centrálnej a regionálnej úrovni urobila v posledných rokoch málo na podporu podnikateľského prostredia, ktoré by podporovalo spoločensky zodpovedné podnikania (corporate social responsibility – CSR). Národná CSR stratégia vyvinutá multisektorálnou pracovnou skupinou v roku 2008 a aktualizovaná v roku 2011 nebola schválená z dôvodu nedostatku politickej vôle. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja bola schválená vládou v roku 2001 (Uznesenie vlády č.978/2001). Hoci formálnu koordinačnú funkciu má Úrad vlády, jediným aktívne pôsobiacim orgánom je Ministerstvo životného prostredia SR, ktoré vytvorilo sekciu environmentálnej politiky, ktorá má na starosti koordináciu činností súvisiacich s environmentálnym pilierom stratégie udržateľného rozvoja. Ekonomická univerzita v Bratislave s podporou Ministerstva hospodárstva SR v roku 2011 na Slovensku aplikovala systém na meranie CSR politík na národnej úrovni vyvinutý UNDP a vydala správu o aktuálnej situácii v podpore CSR prostredníctvom verejnej politiky.

Regionálne skúsenosti so CSR sú v ranej fáze. Ukážky dobrej praxe sú obmedzené na individuálne iniciatívy veľkých a stredne veľkých podnikov, vo väčšine prípadov dcér zahraničných materských spoločností. Propagácia CSR v Košickom kraji je podporovaná predovšetkým mimovládnyimi organizáciami a podnikateľskými združeniami (Karpatská nadácia, Slovenská obchodná a priemyselná komora, Americká obchodná komora, Slovak Business Agency – bývalé NAD-SME).

Implementačný plán je akčný plán pre orgány regionálnej verejnej správy, konkrétne Košický samosprávny kraj, ako urobiť prvé kroky na uznanie a podporu spoločenskej zodpovednosti firiem v regióne. Hlavnou cieľovou skupinou sú teda regionálni politici, ktorí sú schopní ovplyvňovať regionálny rozvoj a ekonomickú stratégiu a poskytovať finančné prostriedky na uvedené činnosti. Avšak konečnou cieľovou skupinou sú podniky, najmä malé a stredné podniky, ale aj veľké podniky, obchodné združenia a ďalší kľúčoví partneri pripravení podporovať implementáciu navrhnutých opatrení na podporu spoločenskej zodpovednosti podnikov. Implementačný plán je tiež nástrojom na zvýšenie povedomia zúčastnených strán a ponúka riešenia na zvýšenie v súčasnosti nízkej absorpcie CSR medzi malými a strednými podnikmi v regióne. Obsah implementačného plánu geograficky pokrýva partnerské organizácie a aktivity v rámci Košického kraja.

2 Zasadenie implementačného plánu do regionálneho kontextu podpory CSR

Duálny model verejnej správy (dve samostatné línie - štátna správa a samospráva) sa na Slovensku používa od roku 1990. Aj napriek prebiehajúcej diskusii sa regióny ako úroveň politického a územného usporiadania krajiny opäť objavili až v roku 1996, aj keď len ako orgány štátnej správy. Bolo vytvorených osem regionálnych úradov na spravovanie súboru právomocí, ktoré boli decentralizované. Ústavodarné zmeny ukončené v roku 2001 objasnili najdôležitejšie otázky

potrebné pre stabilnú ústavnú podporu regionálnej samosprávy. Keďže existovala politická vôľa na zavedení regionálnej samosprávy, okamžite nasledovalo prijatie podrobnejšieho právneho rámca. Posledné zásadné obmedzenie týkajúce sa autonómneho fungovania regiónov bolo vyriešené legislatívou na fiškálnu decentralizáciu (prijatá v roku 2004). Charakter zavedenia regionálnej samosprávy demonštruje prístup zhora nadol riadený aktuálnymi politickými stranami dominantnými na ústrednej úrovni. Úspešný tlak zdola vedúci napríklad k hlbším zmenám v právnych predpisoch v prospech regionálnej samosprávy stále chýba.

Súbor právomocí spravovaných krajskými úradmi je pomerne veľký a v súčasnosti zahŕňa oblasti ako vzdelávanie, sociálne služby, regionálnu dopravu, regionálny rozvoj a regionálnu kultúru. Regionálne politiky plánovania a rozvoja sú najviac diskutované a používané právomoci. Krajské úrady sú povinné vypracovať regionálne rozvojové plány (najmä Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu) a koordinovať ich implementáciu. Napriek tomu je pozícia regionálnej samosprávy obmedzená kvôli ďalším otázkam ako je napríklad sporná legitimita vyplývajúca z nízkej volebnej účasti. Najväčším limitom je absencia právomocí a zdrojov (vrátane fondov EÚ) pre riadenie regionálneho rozvoja. Úroveň regionálnej samosprávy na Slovensku zrejme nikdy nebude taká silná a autonómna ako v Rakúsku alebo v Španielsku.

Zatiaľ čo regionálni politici podporujú koncept CSR a chápu, že môže zlepšiť konkurencieschopnosť podnikateľského sektora a celej regionálnej ekonomiky, sú si tiež vedomí vyššie uvedených obmedzených nástrojov a kompetencií. Skúmanie možností zvýšenia konkurencieschopnosti je výslovne odôvodnené tým, že Košický región je jedným z najmenej rozvinutých regiónov Európskej únie. Je potrebné povedať, že verejnosť má tiež významnú úlohu v motivácii podnikov k zodpovednému podnikaniu, ale správanie zákazníkov je v súčasnosti jednou z najväčších bariér pre rozšírenie CSR. Takže zatiaľ čo existuje potreba vypracovať komplexnú regionálnu CSR stratégiu, ciele implementačného plánu môžu byť dosiahnuté iba pri zohľadnení regionálnych špecifik.

Celkovým strategickým nástrojom pre podporu udržateľného rozvoja v košickom kraji je regionálny Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) na roky 2007 – 2013, ktorý Košický samosprávny kraj (KSK) vypracoval v roku 2008. Podľa uznesenia č.59/2014, prijatého KSK v apríli 2014, je aktuálny PHSR v platnosti, kým nový regionálny program nebude schválený, najneskôr však do konca roka 2015. Na základe podrobnej analýzy sociálno-ekonomických podmienok sa PHSR zameriava na zmiernenie rozdielov. V súčasnej dobe CSR ako téma nie je zahrnutá v PHSR. Existuje možnosť zahrnúť CSR do čiastkových stratégií, ktoré sú v súčasnosti vo vývoji v rámci prípravy aktualizácie komplexnej Regionálnej integrovanej stratégie 2014-2020, a to konkrétne do Stratégie na podporu dobrovoľníctva v regióne Košice a do Regionálnej inovačnej stratégie. Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice (ARR), nezisková organizácia založená Košickým samosprávnym krajom, ako člen projektu prispieva k rozvoju a aktualizácii tejto stratégie a bude hľadať spôsoby ako zahrnúť koncept CSR do regionálnej integrovanej stratégie pre nadchádzajúce obdobie.

3 SWOT analýza podpory CSR

SWOT analýzu opisujúcu súčasné podmienky v podpore CSR v Košickom regióne vypracovala ARR v roku 2012 ako východisko pre aktivity naplánované v projekte COGITA.

Silné stránky	Slabé stránky
• S1 – existujúce a dokumentované skúsenosti v oblasti CSR aktivít v rámci MSP a vo vzťahu MSP – veľké medzinárodné podniky (koordinácia dodávateľského reťazca) • S2 – dcérske subjekty medzinárodných spoločností prítomné v regióne, pôsobiace ako pozitívne príklady pre aplikovanie CSR • S3 – zvyšujúce sa skúsenosti niektorých miestnych MVO v oblasti CSR (Karpatská nadácia) • S4 – zvyšujúci sa záujem verejnosti o problematiku CSR iniciovaný v dôsledku činnosti najaktívnejších inštitúcií (Pontis, PANET, Fórum donorov, AmCham) • S5 - hodnotenie CSR a metodika pre monitorovanie na národnej úrovni dostupné a otestované • S6 – realizované projekty a iniciatívy na podporu informovanosti a motivácie v oblasti CSR (napr. súťaž Via Bona, projekt ReSMEs), ktoré výrazne zasiahli aj MSP v Košickom kraji, boli ukončené v nedávnom období • S7 – spracovaný návrh národnej CSR stratégie • S8 – určitá podpora pre oblasť CSR na centrálnej úrovni: ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, ministerstvo hospodárstva, ako aj na úrovni EÚ: pracovná skupina na vysokej úrovni pre oblasť CSR vytvorená EK	• W1 – obmedzené interné kapacity pre realizáciu CSR v rámci MSP • W2 – nízka miera pochopenia konceptu CSR, CSR vnímané ako nástroj uplatniteľný len v obdobiach ekonomického rastu • W3 – chýbajúce vzdelávanie a poradenstvo pre MSP, aby boli schopné implementovať CSR • W4 – absencia interných kapacít pre presadzovanie agendy CSR v štátnej správe • W5 – chýbajúce jednoznačné stanovisko k rozvíjaniu CSR na úrovni Európskej komisie • W6 – neschválená stratégia/ politická podpora pre oblasť CSR • W7 – chýbajúci koncept systematickej podpory CSR v regionálnej rozvojovej stratégii (PHaSR) Košického kraja • W8 – pretrvávajúca nízka úroveň vnímania CSR ako modelu podpory podnikateľskej činnosti v prostredí MSP • W9 – existujúce štandardy pre monitorovanie a informovanie o CSR (GRI) sú príliš komplikované, a preto ťažko využiteľné pre MSP, najmä malé podniky a mikropodniky • W10 – nedostatočná spolupráca medzi hlavnými aktérmi zapojenými do podpory CSR

Príležitosti	Ohrozenia
• O1 – zapojenie vedúcich podnikov v jednotlivých odvetviach s veľkým vplyvom na MSP • O2 – medzisektorový dialóg s cieľom presvedčenia rozhodujúcich regionálnych aktérov a formulácia regionálnej stratégie CSR • O3 – národný/ regionálny akčný plán na podporu uplatňovania CSR • O4 – zapojenie veľkých podnikov v zahraničnom vlastníctve, ktoré uplatňujú CSR v regióne za účelom presadzovania CSR prostredníctvom ich dodávateľských reťazcov • O5 – aktívna spolupráca s ostatnými subjektmi aktívnymi v oblasti CSR, najmä čo sa týka subjektov v Košickom kraji/ v regióne východného Slovenska	• T1 – pretrvávajúci malý záujem štátu o oblasť CSR • T2 – odmietanie štátu zaviesť kritériá CSR v oblasti verejného obstarávania, príp. dotačných mechanizmov v dôsledku nízkej transparentnosti týchto procesov • T3 – nedostatok zdrojov na implementáciu CSR aktivít a iniciatív na regionálnej úrovni • T4 – nevyužitá príležitosť nadviazať na existujúcu zvýšenú informovanosť ako aj záujem podnikateľov o zavedenie CSR vyvolané aktivitami projektu ReSMEs • T5 – obmedzený rozsah dobrých príkladov aplikácie CSR v prostredí MSP (najmä malých podnikov) pôsobiach v cieľovom regióne

Y - Nástroje verejnej CSR politiky: Implementačný plán navrhuje takzvané "mäkké" hybridné, partnerské a informačné nástroje.

Z - Oblasť CSR aktivít: Aktivity naplánované v implementačnom plane pokrývajú všetky oblasti CSR aktivít firiem na osi Z.

V nasledujúcich kapitolách sú popísané jednotlivé opatrenia, ktoré boli vyvinuté v rámci projektu COGITA a ktoré v Košickom kraji môžu byť realizované v nadväznosti na projekt.

5 Regionálna CSR platforma a webová stránka

5.1 Súčasná situácia v navrhovanom opatrení

V regióne východného Slovenska je informovanosť a zapojenie do aktivít spoločenskej zodpovednosti (CSR) v rámci podnikateľskej komunity na pomerne nízkej úrovni, najmä čo sa týka malých a stredných podnikov (MSP), výnimkou potvrdzujúcou pravidlo sú prevádzky veľkých medzinárodných podnikov (ako napr. U.S.Steel, Embraco). Najmä v prípade podnikov aktívnych na miestnej úrovni sa prejavuje veľmi nízke povedomie o problematike CSR, aj keď v mnohých prípadoch tieto spoločnosti intuitívne vykonávajú viaceré aktivity v tejto oblasti. Vo väčšine prípadov sa CSR na Slovensku obmedzuje na filantropiu, prípadne charitu. Na príčine je viacero faktorov. Koncept filantropie je na Slovensku prítomný oveľa dlhšie ako širšie chápaný koncept CSR. Keďže koncept CSR je viac komplexný a diverzifikovaný, je pre podnikateľskú verejnosť ťažšie pochopiteľný ako značne jednoduchší a ľahšie realizovateľný koncept filantropie. Filantropické aktivity sú zároveň viac viditeľné pre verejnosť oproti ostatným aktivitám CSR. Na druhej strane, na základe reprezentatívneho prieskumu MSP realizovaného agentúrou FOCUS pre NARMSP v r.2010, až 52% respondentov uviedlo ako hlavnú motiváciu pre aplikovanie CSR snahu udržať krok s konkurenciou na trhu a 47% uviedlo, že uplatňovanie CSR im umožňuje získavať a udržať si vysoko kvalitných pracovníkov.

Regionálna samospráva nie je aktívna v podpore CSR vzhľadom na nedostatok vlastných odborných kapacít a obmedzeným finančným zdrojom na podporu hospodárskeho rozvoja regiónu. Napriek tomu, že v Košickom regióne existuje niekoľko aktérov s históriou aktivít na podporu CSR, ich aktivity sú izolované, jednorazové iniciatívy, ktorým chýba koordinácia alebo synergický efekt. Významnou iniciatívou realizovanou v poslednom období bol projekt Spoločensky zodpovedné podnikanie v Karpatskom regióne, realizovaný Karpatskou nadáciou v r.2007. Cieľom projektu bolo podporiť zmenu v myslení a prispieť ku zmene postojov v oblasti CSR s využitím dostupných nástrojov a skúseností ako aj vytvoriť základňu pre získavanie a prezentáciu a osvojovanie inovatívnych a transparentných prístupov v oblasti CSR v Karpatskom regióne (išlo o medzinárodný projekt, na Slovensku boli do projektu zahrnuté územia Košického a Prešovského kraja). Projektové aktivity boli zamerané na vývoj špecifickej metodológie a nástrojov CSR a na ich základe zmapovanie vnímania oblasti CSR a realizovaných CSR aktivít, identifikovanie očakávaní podnikateľov z hľadiska prepojenia CSR s princípmi ekonomického fungovania firmy. V rámci projektu boli realizované viaceré prípadové štúdie, z ktorých boli zosumarizované praktické skúsenosti. Tieto skúsenosti môžu byť využité ako motivačný nástroj, prípadne návod na aplikáciu opatrení CSR v kategórii MSP. Poslednou iniciatívou v podpore CSR v malých a stredných podnikoch, ktorá pokrývala Košický kraj, bol projekt "Zodpovedné malé a stredné podniky na slovensku - ReSMES", ktorý bol realizovaný Nadáciou Pontis v spolupráci s agentúrou NADSME.

Obe tieto činnosti boli iba dočasné a nepokračuje sa v nich. V súčasnosti neexistuje žiadna platforma alebo kanál na prenos poznatkov medzi regionálnymi lídrami CSR a začiatníkmi, vytváranie kontaktov a budovanie kapacít. Malé a stredne veľké podniky v Košickom kraji majú tiež obmedzené zdroje, pokiaľ ide o praktické informácie o CSR. Jediný zdroj, ktorý je v súčasnej dobe k dispozícii na národnej úrovni, je webová stránka www.zodpovednepodnikanie.sk, výstup z vyššie uvedeného ReSMES projektu, ktorá obsahuje e - learningový nástroj CSR pre malé a stredné podniky a najmä informácie o aktivitách Business Leaders Fora na národnej úrovni. Žiadny z regionálnych subjektov pôsobiach v oblasti propagácie CSR neposkytuje prístup k informáciám o CSR vo všetkých jeho dimenziách, zahŕňajúc metodiky, príručky a nástroje.

Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK) Košice ako regionálna kancelária národnej SOPK predstavuje nezávislého zástupcu podnikateľského sektora, ktorý podporuje záujmy podnikov a ich rozvoj na regionálnej úrovni. SOPK pokrýva širokú škálu záujmov svojich členov a má pobočky vo všetkých regiónoch Slovenska. Pre SOPK Košice by sa podpora CSR mohla stať jednou z kľúčových aktivít. V súčasnej dobe sa touto témou čiastočne zaoberajú, SOPK má svoju vlastnú cenu za zodpovedné podnikanie – Veľkú cenu SOPK.

5.2 Koncept

S cieľom zvýšiť povedomie o CSR aktivitách v regióne, nájsť synergie a zvýšiť odbornú kapacitu subjektov z rôznych sektorov Regionálna komora SOPK Košice v spolupráci s ďalšími partnermi bude iniciovať vznik regionálnej CSR platformy. Platforma bude zahŕňať viacero typov aktivít, vrátane aktivít zameraných na zvyšovanie povedomia, budovanie kapacít a prenos poznatkov.

CSR platforma umožní tok informácií a dialóg medzi partnermi z rôznych odvetví a mala by viesť k regionálnej synergii v iniciovaní, implementácii a financovaní iniciatív, projektov a podujatí spojených so CSR. Konkrétne aktivity platformy budú zahŕňať semináre, workshopy, prezentácie overených postupov a inšpiratívnych projektov, iniciovanie spoločných projektov a odvetvové iniciatívy. CSR platforma by tiež mala slúžiť ako základ pre organizáciu regionálneho CSR ocenenia. Platforma by mala byť podporená webovou stránkou, ktorá by bola hlavným komunikačným kanálom pre činnosť platformy a zároveň slúžila ako úložisko existujúcich CSR nástrojov a manuálov v Európe. Platforma môže byť tiež využitá na politický dialóg o otázkach udržateľného rozvoja v regióne a bude prospešná pre budovanie odborných kapacít väčších aj malých a stredných podnikov, ako aj pre zástupcov regionálnych orgánov verejnej správy a podnikateľských združení (viď dobrú prax Quadrant Learning Networks ako príklad možnej vzdelávacej aktivity v rámci opatrenia zameraného na tréning).

Vďaka širokej členskej základni podnikov a podnikateľov, ktorá vytvára takmer 80 % HDP regiónu, je SOPK vhodným lídrom CSR platformy v košickom regióne. V budúcnosti sa SOPK chce plne sústrediť na agendu CSR a vidí ju ako veľkú

príležitosť na posilnenie imidžu organizácie, podporu rozvoja kľúčových klientov a nábor nových členov.

Platforma by fungovala pod vedením riadiaceho výboru, zloženého zo zástupcov rôznych sektorov (SOPK Košice, ARR, Karpatská nadácia, TUKE, KSK, firmy - regionálni CSR lídri), ktorý by sa stretával štvrťročne a nastavil program a ročný pracovný plán platformy. Kľúčové témy a činnosti, ktoré majú byť zastrešené platformou ako aj technická forma spolupráce (Memorandum o porozumení), budú predmetom rokovaní v priebehu prvých prípravných stretnutí kľúčových zakladajúcich partnerov, ktoré plánuje zorganizovať SOPK. Platforma bude spolupracovať s asociáciami ako Košice IT Valley a nadviaže na prácu Klubu firiem pre východné Slovensko, spravovaného Karpatskou nadáciou.

Činnosť platformy bude podporená webovou stránkou, ktorá sa bude venovať CSR aktivitám v Košickom kraji. Webovú stránku bude spravovať SOPK a mala by slúžiť ako hlavný komunikačný kanál pre aktivity súvisiace s regionálnym ocenením za CSR. Webová stránka by tiež mala fungovať ako úložisko existujúcich verejne dostupných nástrojov CSR pre malé a stredné podniky (manuály, návody) v slovenčine a angličtine a regionálnych prípadových štúdií. Webová stránka môže tiež spropagovať výsledky projektu COGITA s významom pre regionálnymi aktérov, napríklad CSR koncept COGITA, príklady problémov a ich riešení a príklady dobrej praxe. Webová stránka by mohla byť vytvorená a udržiavaná v spolupráci s TUKE (študentská prax).

Kedže regionálna CSR platforma by sa zaoberala a kládla dôraz na regionálne špecifiká otázok týkajúcich sa životného prostredia, zamestnanosti a konkurencieschopnosti, takáto aktivita by mala vyššiu pridanú hodnotu pre miestne podniky v porovnaní s národnými asociáciami v oblasti CSR, ako je napríklad Business Leaders Forum, ktoré sú kritizované za to, že sú tematicky príliš vzdialené regiónom.

Hlavní partneri platformy:

EMBRACO je skúsenou spoločnosťou v oblasti CSR aktivít, s množstvom projektov, aktivít a úspechov a môže byť označené za jedného z lídrov v CSR aktivitách v Košickom kraji. Ich bohaté skúsenosti v tejto oblasti ich jasne definujú ako jedného z lídrov súkromného sektora v rámci platformy a účasť firmy EMBRACO je kľúčová pre úspešnú implementáciu. EMBRACO prejavilo záujem o participáciu na platforme, ako hlavné prínosy spoločnosti k formovaniu platformy boli okrem iného spomenuté:

- iný uhol pohľadu a schopnosť zvyšovať povedomie o problematike z pohľadu súkromných spoločností,
- schopnosť naštartovať platformu prostredníctvom tvorby obsahu, know – how, zdieľania dobrej praxe a inšpirovaním druhých,
- schopnosť obhajovať potrebu CSR aktivít pred inými spoločnosťami prostredníctvom svojich vlastných dobrých skúseností (napr. ekologický

prístup – výsledok zníženie spotreby vody, vývoj efektívnejších metód výroby, využitie moderných materiálov, inovácie).

Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice hrá v rámci CSR platformy dôležitú rolu v pozícii facilitátora s úlohou organizačnej podpory v iniciačnej fáze a spúšťaní CSR platformy, ako aj prostredníctvom kontinuálnej politickej a propagačnej podpory platformy.

Technická univerzita v Košiciach – Inštitút regionálneho a komunálneho rozvoja (IRKR) predstavuje organizáciu, ktorá má v platforme jasnú pozíciu v podobe „akademického prínosu“. Okrem metodologickej a vedeckej stránky IRKR disponuje pracovným tímom schopným vytvoriť a dodať obsahové komponenty. Svoju rolu vidia hlavne v tvorbe nových tém, pozývaní rečníkov, ako aj v zbere a výmene dát a informácií.

Európska komora architektov Slovensko (ACE) je organizáciou zastrešujúcou spoločenstvá, resp. cechy architektov po celej Európe. Na Slovensku ich predstaviteľom je Ing. arch. Martin Drahovský ako člen Výkonného výbor ACE, ktorého hlavnou zodpovednosťou v rámci výboru je oblasť zodpovedného podnikania a verejného obstarávania architektov (členov komory architektov) a ich spoločností. ACE predstavuje zaujímavého kľúčového hráča, ktorý v prípade participácie v regionálnej CSR platforme zapojí ďalšie spektrum organizácií a spoločností, hlavne členov Komory architektov.

Karpatská nadácia je mimovládnu organizáciu venujúcou sa problematike CSR. Karpatská nadácia so svojím know – how a skúsenosťami z projektov orientovaných na podporu CSR aktivít podnikov (hlavne zamerané na filantropiu) je jasným prínosom pre spoluprácu. Špecifiká účasti Karpatskej nadácie na aktivitách platformy musia byť vyriešené na základe vzájomnej dohody (napr. Memorandum o partnerstve).

Košický samosprávny kraj (KSK) navrhol integrovania platformy do stratégií Košického kraja (marketing, dobrovoľníctvo, kreatívna ekonomika atď.). Podľa ich názoru by integrácia platformy do Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja mohla byť veľmi prospešná. Platformu vnímajú ako budúci štandard kraja. Z hľadiska KSK by platforma mala ukazovať firmám, že zodpovedné podnikanie stojí za to a zároveň pomáha sebestačnosti kraja, čo vedie k spokojnosti obyvateľstva. Platforma môže firmám otvoriť oči a ukázať im, že CSR aktivity môžu byť pre podnikanie veľkým prínosom. Podľa KSK platforma je ideálne miesto, na ktorom by spoločnosti spoznali a osvojili si CSR prístupy a má potenciál motivovať firmy k CSR aktivitám.

Východoslovenská energetika, a.s. (RWE Group). Na základe vyjadrenia spoločnosti z dôvodu prísneho naplňovania princípov energetickej legislatívy vedúcim k štrukturálnym zmenám v rámci RWE Group neboli momentálne schopní záväzne deklarovať možnosť participácie spoločnosti na CSR platforme. Na druhej strane považujú tematiku CSR za veľmi dôležitú aktivitu pre klientov, dodávateľov, zamestnancov VSE. Ich ciele v oblasti CSR majú ekonomické,

sociálne a environmentálne dimenzie a zameriavajú sa na zlepšenie životných podmienok v komunitách, v ktorých operujú. K ich cieľom patrí aj posilnenie vzťahov s ich klientami, zamestnancami a obchodnými partnermi, ako aj ochrana životného prostredia. Nakoľko z dlhodobého hľadiska považujú oblasť CSR za kľúčovú pre efektívne fungovanie každého spoločenstva, túto tému považujú za prínosnú aj pre ich spoločnosť. VSE považuje za vhodné zapojiť aj ďalšie strategické podniky, zástupcov neziskového sektora, samosprávy, ako aj univerzity. Podľa ich názoru riadiaci výbor by mal byť sformovaný zo zástupcov firiem, odborníkov a relevantných partnerov z neziskového sektora. V rámci platformy vidí VSE uplatnenie v aktivitách zameraných na manažment, marketing a poradenstvo. Sú otvorení aj iným možnostiam zapojenia sa. Participácia ich ľudských zdrojov závisí od špecifických potrieb platformy.

Napriek fragmentácii firiem a organizácií aktívnych v oblasti CSR v kraji, idea regionálnej CSR platformy sa stretla s veľmi pozitívnou spätnou väzbou od všetkých kľúčových hráčov zúčastnených v rámci štúdie realizovateľnosti. Všetci potenciálne zapojení partneri prejavili veľký záujem o participáciu na založení CSR platformy. Z hľadiska posúdenia technických a prevádzkových aspektov majú partneri mierne rozdielne názory.

Na základe štúdie realizovateľnosti je možné zhodnotiť, že regionálna CSR platforma je realizovateľná v podmienkach Košického kraja:

- legislatívne bariéry neboli identifikované,
- kľúčoví hráči uznali nutnosť sformovania CSR platformy,
- partneri sú ochotní prispieť k implementácii vlastnými ľudskými zdrojmi a technickým vybavením,
- z hľadiska financovania platforma je realizovateľná, ale stále má otvorené otázky, ktoré budú predmetom prvotných vzájomných stretnutí participujúcich kľúčových partnerov,
- nakoľko viacero partnerov identifikovalo nutnosť prípravy, ktorá je náročná z časového hľadiska, harmonogram implementácie bol posunutý.

Návrhy zo strany spoločností zúčastnených v štúdii realizovateľnosti:

- koncepcia z pohľadu verejných inštitúcií (napr. Košický samosprávny kraj) a súkromných spoločností je rozdielna. Nájdenie porozumenia medzi oboma koncepciami je predpoklad úspešného fungovania platformy,
- v rámci komunikácie CSR smerom k verejnosti je potrebné jasne deklarovať, že implementácia CSR aktivít vo firmách môže viesť k zníženiu prevádzkových nákladov (EMBRACO),
- podľa IRKR TUKE riadiaci výbor by mal pozostávať z osobností, ktoré v očiach verejnosti sú vnímané ako ikony CSR a symboly morálky a etiky v podnikaní. IRKR upozornila na potrebu vytvorenia silných partnerstiev s médiami,
- IRKR taktiež upozornilo, že v záujme predchádzania zbytočným dodatočným nákladom pre implementáciu aktivít bude potrebné združiť skupinu entuziastov témy CSR spomedzi akademických výskumníkov,
- podľa ACE stavebné firmy sú priamo závislé od svojej dobrej reputácie a platforma by mohla reálne osloviť stavebné spoločnosti pôsobiace v regióne.

- ACE nemala výhrady voči návrhu platformu, ale uvítali by, keby platforma bola založená spoza okrúhlych stolov, kde by každý mal možnosť vyjadriť svoj záujem alebo nezáujem o tému ako aj formu participácie. Podľa ich názoru nie je potrebné uponáhľať sa s vytvorením platformy, naopak proces prípravy by mohol trvať aj rok. Jediným rizikom identifikovaným podľa ACE je vytvorenie platformy bez konzultácií a podpory aspoň 20 – 30 relevantných inštitúcií,
- fungovanie platformy z dlhodobého hľadiska podporí transparentnejšie podnikanie, podpora miestnych samospráv a KSK by bola ideálna.

5.3 Relevantné príklady dobrej praxe

CSR Sieť Cyprus

Určité aspekty dobrej praxe CSR Siete Cyprus, ktoré sa týkajú inštitucionalizácie a administrácie tejto CSR platformy môžu byť použité pri príprave opatrenia zameraného na vytvorenie CSR platformy v Košickom kraji.

CSR Sieť Cyprus bola vytvorená v júni 2012 podpísaním dohody medzi Cyprskou obchodnou a priemyslenou komorou (CCCI), Technickou univerzitou Cyprus (CUT) a Plánovacím úradom. CSR sieť funguje na základe spolupráce týchto troch organizácií s cieľom podpory konceptu sociálnej zodpovednosti podnikov na Cypre. Poslaním je vzdelávať v oblasti spoločenskej zodpovednosti s cieľom podporovať osvedčené postupy a pôsobiť ako panel na výmenu informácií medzi súkromnými spoločnosťami, štátnymi organizáciami a mimovládnyimi organizáciami.

Detailný opis

CSR sieť poskytuje informácie na on-line platforme, ktorá je dostupná verejnosti. Aktívnymi účastníkmi siete sú CCCI, CUT a Plánovací úrad. Platforma poskytuje informácie o realizácii CSR programov od súkromných organizácií až po vládu. K dispozícii sú informácie o osvedčených postupoch z každého odboru rovnako ako prístup k odkazom na vládne programy, ktoré sa zameriavajú na pomoc pri realizácii CSR postupov. Okrem toho sieť v spolupráci s ďalšími partnermi organizuje workshopy a semináre na tému CSR. Vzhľadom k tomu, že prevádzka je založená na spolupráci vyššie uvedených organizácií, sieť má schopnosť osloviť veľké množstvo zúčastnených strán a poskytovať informácie a know-how potrebný k podpore zavádzania osvedčených CSR postupov.

Financovanie

CSR Sieť Cyprus sama osebe nemá rozpočet. Je prevádzkovaná zamestnancami a spolupracovníkmi troch zakladajúcich organizácií. Sieť si vyžaduje prácu približne v rozsahu 20 dní ročne na údržbu, šírenie informácií a aktualizácie webovej stránky, ktorá stojí 1200 eur. Ďalších 1400 eur sa vynakladá na organizáciu 2 seminárov ročne. 400 eur sa platí za webhosting.

Ročný rozpočet v EUR: 3000

5.4 Implementačný tím

Do prvej fázy vytvorenia CSR platformy v košickom kraji je nevyhnutné zapojiť týchto kľúčových partnerov.

Organizácia	Predstaviteľ	Role, Zdroje	Pracovné kapacity
Slovenská obchodná a priemyselná komora – krajská pobočka Košice Ing. Katarína Vitkovská – projektový manažér Zástupca predstavenstva	Zástupca predstavenstva	Organizátor Priestory, technické vybavenie	Ing. Katarína Vitkovská Karol Jecko
Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice Ing. Jaroslav Tešliar CSc. – riaditeľ Mgr. Alena Kučeravcová – projektový manažér	Jaroslav Tešliar	Facilitátor Priestory	Alena Kučeravcová
EMBRACO SLOVAKIA, s.r.o. Gabriela Vlková – Vedúca sekcie Brandingu, komunikácie a CSR	Štatutár spoločnosti	Podnikateľský líder Priestory, technické vybavenie	Gabriela Vlková Emília Gondeková
Košický samosprávny kraj Ing. Peter Ťapák – Vedúci regionálneho rozvoja a plánovania	TBD*	Partnerstvo s regionálnym orgánom Priestory, technické vybavenie	Ing. Peter Ťapák Ing.arch.Melinda Sasáková
Technická univerzita v Košiciach prof. RNDr. Oto Hudec, CSc., riaditeľ, Inštitút regionálneho a komunálneho rozvoja TU	Rektor univerzity	Odborná podpora Priestory, technické vybavenie, Výmena informácií	Oto Hudec s tímom IRKR, rečníci, partneri
Karpatská nadácia PhDr. Laura Dittel - riaditeľ Mgr. Katarína Minárová - PR a Komunikácia	Laura Dittel	Odborná podpora	Laura Dittel Katarína Minárová
Európska komora architektov Slovensko Ing. arch. Martin Drahovský – Člen výkonného výboru	Martin Drahovský	Člen	-
Východoslovenská energetika, a.s. PaedDr. Ruth Goblová	n/a	Člen	-
Košice 2013, n.o. Ing.arch. Michal Hladký - riaditeľ	Michal Hladký	Člen	-
Americká obchodná komora Ing. Ján Bodnár – riaditeľ košickej pobočky	Ján Bodnár	Člen	-
IT Valley Košice Ing. Ján Bodnár - riaditeľ	Ján Bodnár	Člen	-

*JUDr. Ing. Jozef Konkoly (Predseda Regionálnej komisie), alebo JUDr. Jozef Konkoly (Predseda Oddelenia regionálneho rozvoja a plánovania) alebo Ing. Zuzana Jusková (Predsedkyňa Oddelenia Sociálnych vecí a zdravotníctva)

Jednotlivci navrhnutí na zapojenie do platformy na základe návrhov kľúčových partnerov:

RNDr. Jozef Ondáš (Kiwanis Club Košice, nominovaný SOPK, KSK)

MUDr. Tomáš Bel (majiteľ EXISPORT, nominovaný SOPK)

Prof. Ing. arch. Peter PÁSZTOR, PhD. (uznávaný architekt, nominovaný ACE)

Doc. Ing. arch. Juraj Koban (uznávaný architekt, nominovaný ACE)

Počas tvorby štúdie realizovateľnosti bolo navrhnutých viacero nových potenciálnych kľúčových partnerov:

- **U. S. Steel Košice** – najväčšia spoločnosť a zamestnávateľ v Košickom kraji, člen Americkej obchodnej komory, Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, s mnohoročnými skúsenosťami v oblasti CSR. Zapojenie spoločnosti do CSR platformy bude užitočné pre podporu tohto opatrenia. Podľa Jána Baču, hovorca spoločnosti, participácia spoločnosti je možná, ale konkrétna forma účasti by mala byť predmetom spoločných stretnutí všetkých kľúčových hráčov. Pán Bača taktiež upozornil, že zapojenie spoločnosti musí byť odsúhlasené výkonnou radou spoločnosti.
- **Syráreň Bel Slovensko, a. s., Magnetti Marelli, T-Systems Slovakia s. r. o., NESS KDC, s. r. o.** – všetky menované reprezentujú veľké nadnárodné spoločnosti v Košickom kraji so skúsenosťami s politikami CSR a aj vlastnými CSR projektami. Ich participácia v rámci opatrenia bola odporučená kľúčovými partnermi v rámci rozhovorov.
- **Koalícia 2013 +** - asociácia podporuje úspešnú implementáciu, dlhoročnú udržateľnosť a garanciu budúcej kontinuity projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013. Asociácia spojením mnohých dôležitých kľúčových hráčov v spoločnej sieti by mohla napomôcť k propagácii CSR medzi jej členmi. Zakladajúcimi členmi Koalície 2013 + sú: Mesto Košice, Košický samosprávny kraj, Mesto Prešov, U. S. Steel Košice, Východoslovenská energetika, a. s., NESS KDC, T-Systems Slovakia s. r. o. . Ďalšími členmi sú: Slovenská obchodná a priemyselná komora Košice, Technická univerzita v Košiciach, Karpatská Nadácia.

Z hľadiska technickej realizovateľnosti platformy neboli identifikované žiadne bariéry. Kľúčoví hráči disponujú všetkým potrebným technickým a personálnym zázemím. Participácia konkrétnych osôb v rámci implementácie CSR platformy bude závisieť od dohody a prerozdelenia zodpovedností a kompetencií. Aktuálne boli identifikované a navrhnuté nasledujúce možnosti:

Takmer každý kľúčový hráč bude schopný vyčleniť pre navrhované aktivity vo všeobecnosti:

- Aspoň jedného člena pre riadiaci výbor CSR platformy;
- Aspoň jedného zamestnanca (alebo viacerých), ktorý bude schopný pracovať na samotných aktivitách;
- V prípade SOPK ako lídra implementácie opatrenia by bolo možné zapojenie celého tímu.

5.5 Implementačný časový plán a rozpočet

Z hľadiska časového plánu kľúčoví partneri považujú za veľmi dôležitú prípravu špecifických detailov implementácie. Kľúčoví hráči tiež potrebujú priestor, aby sa vzájomne spoznali. Z tohto dôvodu boli navrhnuté aj teambuildingové aktivity (spoločná návšteva atraktívnych miest Košického kraja, Tokaj, Domaša, Zemplínska Šírava). Bez dostatočných konzultácií a stretnutí a bez podpory väčšieho počtu zakladajúcich členov (aspoň 20) hrozí riziko neefektívneho fungovania platformy. Z týchto dôvodov je vhodné posunúť časový harmonogram implementácie najskôr na začiatok roka 2015 s implementáciou počas celého roka 2015.

		2015												2016												Responsible
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Organizácia prvého spoločného stretnutia zainteresovaných kľúčových hráčov	1 deň	■																								SOPK, ARRKE, KN, EMBRACO
Pracovné stretnutia - tvorba platformy	4 mesiace		■	■	■	■																				SOPK + Riadiaci výbor
Vývoj draftu regionálnej CSR Platformy	3 mesiace			■	■	■																				SOPK + Riadiaci výbor
Schvaľovanie podoby regionálnej CSR Platformy	1 mesiac					■																				SOPK
Príprava web stránky CSR Platformy	3 mesiace						■	■	■																	SOPK
Spustenie a testovanie web stránky CSR platformy	1 mesiac									■																SOPK
Stretnutia Riadiaceho výboru CSR Platformy	1 mesiac										■															SOPK
CSR Aktivity (Semináre, Newsletter, atď.)	4 mesiace															■			■				■			SOPK

Rozpočet

V tejto fáze partneri neboli schopní pripraviť presnú kalkuláciu potrebných nákladov. Mnoho očakávaných nákladov bude krytých z vlastných interných zdrojov – pracovníci, priestory a technické zabezpečenie.

SOPK ako hlavný organizátor opatrenia je schopný pokryť náklady platformy z vlastných zdrojov. Náklady na ľudské zdroje venujúce sa aktivitám platformy sú najpodstatnejším nákladom. V prípade priestorov a technického vybavenia by taktiež nemali byť žiadne problémy a to aj napriek faktu, že aktuálne priestory SOPK nie sú veľmi vyhovujúce. Na druhej strane viacero kľúčových hráčov ponúklo svoje priestory. Taktiež bola navrhnutá flexibilita pracovných stretnutí – každé stretnutie by sa konalo v priestoroch iného partnera. EMBRACO ako podporovateľ flexibility pracovných stretnutí je schopné poskytnúť všetku potrebnú techniku bezplatne. Flexibilita miesta pracovných stretnutí by nemala byť problémom pre žiadneho kľúčového hráča. Avšak pred záväznými stanoviskami sú potrebné interné súhlasy u viacerých z nich.

Členské poplatky ako externý zdroj financovania sú námetom na zváženie a ďalšiu diskusiu. Z poplatkov by mohli byť pokryté bežné výdavky (organizácia stretnutí s prepravou medzi sídlami kľúčových hráčov). Poplatky budú predmetom Memoranda medzi zakladajúcimi organizáciami, ako aj predmetom pravidelných stretnutí členov. V rámci prvej fázy implementácie nie je vhodné spustenie

členských poplatkov. Táto otázka musí byť veľmi opatrne zvážená a naplánovaná v období, keď platforma získa potrebnú kredibilitu, čo si môže vyžadovať dlhšie časové obdobie, viac ako 1 – 2 roky. Podľa spoločnosti EMBRACO možnosť členských poplatkov je otvorená, ale nie na začiatku, výška členského musí byť nastavená veľmi opatrne (napr. ročný členský poplatok v Business Leaders Forum predstavuje 3 000 EUR).

Položka	Cena / EUR	Pokrytie
Priestory a technické vybavenie	1000,-	Interné vlastné zdroje
Personálne zabezpečenie – údržba, distribúcia informácií a aktualizácia web stránky.	2000,-	SOPK – interné vlastné zdroje
Webhosting	400,-	Interné vlastné zdroje Členské poplatky
Publikovania newslettera	400,-	Interné vlastné zdroje Členské poplatky
Organizácia dvoch seminárov za rok	1 200,-	Členské poplatky, sponzoring
	5 000,-	

5.6 Monitorovacie aktivity

Navrhované indikátory úspešnosti počas prvého roka implementácie opatrenia na základe dobrej praxe a regionálnych predpokladov:

Indikátor	Stručný popis indikátor	Vysvetlenie monitorovacích aktivít a zodpovednosti	Cieľová hodnota	Časový rámec
Počet participujúcich kľúčových hráčov	Regionálni kľúčoví hráči ako členovia CSR Platformy	Memorandum o partnerstve podpísané kľúčovými hráčmi <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	aspoň 20	Január 2015
Počet kľúčových hráčov, ktorí sa zúčastnili pracovných stretnutí	Regionálni kľúčoví hráči (členovia) aktívne sa podieľajúci na tvorbe Platformy	Podpísané prezenčné listiny a zápisnice pracovných stretnutí <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	aspoň 15	Máj 2015
Počet kľúčových hráčov participujúcich na tvorbe koncepcie Platformy	Regionálni kľúčoví hráči (členovia) aktívne sa podieľajúci na tvorbe konceptu (draft) Platformy	Monitoring aktívneho pracovného prínosu členov <i>*Každý prítomný člen odovzdá krátku písomnú pracovnú správu</i>	aspoň 9	Máj 2015
Počet kľúčových hráčov schvaľujúcich koncept Platformy	Členovia Riadiaceho výboru hlasujúci za schválenie vytvoreného konceptu Platformy	Podpísané prezenčné listiny, Zápisnica z hlasovania <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	aspoň 2/3 Riadiaceho výboru	Máj 2015
Počet členov zúčastňujúcich sa stretnutí Riadiaceho výboru	Potrebný počet členov pre uznášaniaschopnosť Riadiaceho výboru	Podpísané prezenčné listiny, Zápisnica z stretnutia Riadiaceho výboru	aspoň 2/3 Riadiaceho výboru	November 2015

		<i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>		
Počet návštevníkov web stránky za mesiac	Monitoring mesačnej návštevnosti web stránky Platformy	Spracovanie štatistických prehľadov o povedomí web stránky CSR Platformy <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	aspoň 100	December 2015
Počet spoločností odoberajúcich newsletter	Cieľové regionálne spoločnosti odoberajúce newsletter Platformy	Spracovanie štatistických prehľadov o povedomí aktivít CSR Platformy <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	aspoň 200	December 2015

**Cieľové hodnoty monitorovacích aktivít a zodpovednosť za ukončenie úlohy na základe časového harmonogramu sa môže zmeniť po prvotných spoločných stretnutiach participujúcich kľúčových hráčov.*

6 Regionálne CSR ocenenie

6.1 Súčasná situácia v navrhovanom opatrení

Povedomie o CSR je v Košickom kraji v podnikateľskej komunite relatívne nízke, s výnimkou dcérskych spoločností nadnárodných spoločností. Najmä spoločnosti, ktoré pôsobia na miestnej úrovni, o pojme CSR často nepočuli, ale v skutočnosti robia veľa v tejto oblasti intuitívne, bez potreby verejne to komunikovať.

Aktivity médií v oblasti CSR sa zameriavajú najmä na prezentovanie individuálnych aktivít realizovaných veľkými podnikmi s etablovanými CSR štruktúrami (napr. grantové schémy alebo celoštátne spoločenské či športové podujatia), zatiaľ čo širšia diskusia a informovanie o problematike CSR a jej využiteľnosti, najmä vo vzťahu k malým a stredným podnikom (MSP) sa nerozvíja. Potenciál médií v tejto oblasti dlhodobo nie je využívaný, napriek príležitostným výnimkám iniciovaným zo strany projektov zameraných na CSR. Média, najmä regionálne a miestne, môžu pritom zohrávať významnú úlohu pri zvyšovaní informovanosti, prezentovaní dobrých príkladov a ovplyvňovaní postojov podnikateľov, osobitne malých podnikov a mikropodnikov.

Jedine mimovládne organizácie (MVO) pokrývajú celú problematiku CSR a majú jasnú víziu spolupráce korporátnej sféry a ostatných aktérov v prospech rozvoja aktivít CSR. Medzi najaktívnejšie organizácie na národnej úrovni patrí Nadácia Pontis a ňou koordinované Business Leaders Forum, ktoré od roku 1998 organizujú odovzdávanie ocenenia Via Bona Slovakia za najlepšiu prax v oblasti zodpovedného podnikania. Nadácia Pontis prijíma nominácie v siedmich kategóriách: Zelená firma, Skvelý zamestnávateľ, Férový hráč na trhu, Podporovateľ dobrovoľníctva, Dobrý partner komunity, Zodpovedná veľká firma a Zodpovedná malá/stredná firma. V roku 2012 sa ocenenie Via Bona Slovakia stalo súčasťou celoeurópskej siete European CSR Award Scheme. Cenu Via Bona Slovakia pre Zodpovednú veľkú firmu v roku 2013 získali Slovenské elektrárne. V kategórii Zodpovedná malá/stredná firma bolo ocenené vydavateľstvo The Rock, vydavateľ týždenníka The Slovak Spectator. Ostatné odmenené spoločnosti: Slovnaft ako "skvelý zamestnávateľ", Profesia za projekt Eujobs.sk ako "férový hráč na trhu", IKEA Bratislava ako "zelená firma", Pfizer Luxembursko ako "dobrý partner komunity", poisťovňa Slovenskej sporiteľne ako "podporovateľ dobrovoľníctva" a Hewlett - Packard získal čestné uznanie v tejto kategórii. Víťazov vybrala porota zložená zo 47 nezávislých odborníkov, ktorí hodnotili 52 nominovaných firiem. Cena verejnosti bola udelená spoločnosti Green Investments za projekt penziónu Villa Green.

Existuje viacero firiem z Košického kraja, vrátane malých a stredných podnikov, ktoré získali ocenenie Via Bona Slovakia v posledných rokoch (viď tabuľka nižšie). Tieto príklady dokumentujú existenciu dobrej praxe v rámci regiónu, ktorú je potrebné zdôrazniť a inšpirovať regionálnu podnikateľskú komunitu k podobným aktivitám. SOPK v spolupráci s regionálnymi komorami od roku 2002

udeľuje ocenenie Veľká cena SOPK pre firmy zamerané na uplatňovanie etických princípov v podnikaní. Hodnotiace kritériá zahŕňajú prvky podnikateľskej etiky, vrátane používania štandardov riadenia, posudzovanie finančného zdravia a etického správania k zákazníkom, zamestnancom a štátnym úradom. Environmentálny aspekt podnikania sa neberie do úvahy. V roku 2013 SOPK dostala 11 nominácií a udelila 2 Veľké ceny SOPK spoločnostiam podnikajúcim na Slovensku.

S cieľom podporiť regionálnych firemných CSR lídrov a zvýšiť povedomie o spoločenskej zodpovednosti podnikov bude pre Košický kraj vyvinutý koncept regionálneho CSR ocenenia.

Názov firmy z Košického kraja	Kategória udelenej ceny VIA BONA Slovakia	Ocenené aktivity
KOSIT	Zelená firma roka 2012	Čestné uznanie za komplexný a trvalo udržateľný prístup k zhodnocovaniu odpadu.
Embraco Slovakia	Zodpovedná veľká firma roka 2012	Nediskriminačný a nekorupčný prístup k biznisu založený na rovnosti šancí, mnohé dobrovoľnícke aktivity a spoluprácu so školami v regióne.
Embraco Slovakia	Podporovateľ dobrovoľníctva roka 2012	Dobrovoľnícky tím zamestnancov podporuje miestnu ZOO, s rybárskym združením vyčistil rieku Hornád, pomáha domovu sociálnych služieb, materskému centru a za zapájanie zamestnancov do aktivít pre diabetické deti.
NESS KDC	Cena za zodpovedný prístup k zamestnancom 2011	Firma sa rozhodla založiť NESS Summer Club, ktorý počas leta poskytuje celodennú starostlivosť pre deti zamestnancov.
NESS KDC	Čestné uznanie za netradičnú a kompletnú podporu ľudí bez domova 2011	Podporuje zariadenie Oáza – Nádej pre lepší život, v ktorom žije sto bezdomovcov.
T-Systems Slovakia	Skvelý zamestnávateľ roka 2012	Čestné uznanie za podporu kreatívnych mimopracovných aktivít zamestnancov (T-Band, T-Gallery) a realizáciu Work Life Coachingu v roku 2012.
VSE	Hlavná cena pre veľké podniky 2011	Rozbehla viacero programov starostlivosti o zamestnancov a ich rodiny. Zaviedla prísne opatrenia v boji proti podvodom a korupcii. V snahe zlepšovať zodpovednosť aj u svojich dodávateľov pomáhala posilňovať bezpečnosť a ochranu pri práci v malej firme Slavstroj.

VSE	Zelená cena 2011	Eliminovala úhyn vtákov na vysokonapäťových vedeniach v chránených územiach o viac než 80 percent montovaním špeciálnych chráničiek a úpravou stožiarov.
U.S.Steel Košice	Cena za zodpovedný prístup k zamestnancom 2008	Za projekt Rovnosť príležitostí, zameraný na zamestnávajúce znevýhodnených skupín občanov.
U.S.Steel Košice	Cena za zapájanie zamestnancov do dobrovoľníckych aktivít 2008	
U.S.Steel Košice	Hlavná cena Via Bona Slovakia 2003	Podpora verejnoprospešných aktivít v regióne Košice.
Carrefour Slovensko, a.s., Bratislava – hypermarket Košice	Čestné uznanie za dlhodobé partnerstvo 2003	Spolupráca so Spoločnosťou ľudí dobrej vôle – pomoc azylantom.
BBF elektro, s.r.o., Spišská Nová Ves	Čestné uznanie za podporu verejnoprospešnej činnosti v regióne 2003	Práca s postihnutými deťmi
Novitech, a.s., Košice	Čestné uznanie za odvahu podporiť inovačný projekt 2003	Kurzy výpočtovej techniky pre seniorov
Vladimír Ščerbanovský	Čestné uznanie pre jednotlivcov 2002	Za nezištné poskytovanie služieb pacientom združeným v Klube cystickej fibrózy.
U.S.Steel Košice	Cenu za podporu verejnoprospešnej činnosti v regióne 2002	Za všestrannú podporu ekonomického a sociálneho rozvoja Košíc a východného Slovenska.

6.2 Koncept

Regionálne CSR ocenenie pre Košický kraj bude iniciované s cieľom zvýšiť povedomie o spoločenskej zodpovednosti podnikov a prezentovať úspešných CSR lídrov z regiónu. Celá súťaž by bola organizovaná SOPK Košice v úzkej spolupráci s ďalšími kľúčovými partnermi a do značnej miery by ju podporovali členovia regionálnej CSR platformy a novovzniknutého riadiaceho výboru CSR ocenenia. Cieľom bude vytvorenie partnerstva s relevantnými regionálnymi mimovládnyimi organizáciami, akademickou obcou, médiami a podnikateľských združeniami, aby sa zdôraznila nestrannosť a objektívnosť ocenenia a zabezpečilo mediálne pokrytie aktivít.

SOPK Košice má ambície a potenciál pokryť CSR ocenenie v Košickom kraji ako hlavný organizátor. Skúsenosti SOPK sú spojené predovšetkým s veľkou sieťou podnikateľov a podnikov na východnom Slovenskom, ktorým poskytuje školenia a vytvára priestor na networking. Silnou stránkou SOPK z hľadiska implementácie je jej spektrum činností, ktoré by mohlo pomôcť zvýšiť povedomie o opatrení a urobiť CSR atraktívnejším pre podniky. Databázy potenciálnych podnikov zo všetkých odvetví podnikania by mohli byť použité pri propagácii

ocenenia. Ich úloha vyplýva aj z dobrej znalosti členskej základne a z mnohých rokov skúseností z aktívnej práce s členskými spoločnosťami. Motiváciou pre účasť môže byť samotné verejné ocenenie, zlepšenie imidžu firmy, posilnenie jej dôveryhodnosti, získavanie nových klientov a udržanie tých súčasných.

Košický samosprávny kraj prejavil záujem participácie v rámci CSR oceňovania prostredníctvom svojich predstaviteľov, vrátane možnosti finančnej dotácie. Napriek ochote možného spolufinancovania opatrenia, forma participácie KSK musí byť predmetom ďalších stretnutí s ostatnými iniciátormi – s hlavným organizátorom a ostatnými kľúčovými hráčmi, aby sa dosiahol konsenzus.

Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice zohráva v prípade opatrenia CSR ocenenie dôležitú úlohu v role organizátora s podpornými úlohami pri fáze spustenia opatrenia a pravidelnou politickou a propagačnou podporou a ako potenciálny "vyjednávač" vzťahov medzi Košickým samosprávnym krajom a SOPK Košice.

EMBRACO Slovakia s. r. o. by sa veľmi rado zapojilo do procesu prípravy ocenenia, predovšetkým ako odborní poradcovia a členovia poroty. Ich pozícia v rámci opatrenia je postavená na troch rolách:

- odborní poradcovia (nie len ako všeobecní členovia poroty, ale taktiež ako metodickí členovia riadiaceho výboru),
- poskytovateľ know – how s vlastnými skúsenosťami z uchádzania sa o CSR cenu
- ambasádor (obhajca) opodstatnenosti CSR ceny, ako aj samotnej CSR platformy, ktorá je priamo prepojená so CSR cenou (schopnosť prilákať záujem iných spoločností a organizácií z regiónu).

Technická univerzita v Košiciach – Inštitút regionálneho a komunálneho rozvoja (IRKR) predstavuje organizáciu, ktorá sa zameria na aspekty odborného metodika prostredníctvom tvorby hodnotiacich kritérií spoločností. IRKR má k dispozícii potenciálne ľudské zdroje a technické zázemie, aby mohla manažovať výzvy v rámci hodnotenia spoločností a ich prínosu napr. k regionálnemu rozvoju.

Karpatská nadácia ako mimovládna organizácia zameraná vo všeobecnosti na problematiku CSR, prejavila záujem o participáciu na realizácii opatrenia. Zapojenie Karpatskej nadácie umožní transfer dlhoročných skúseností a dobrej praxe. Okrem účasti v porote má nadácia miesto aj v prípravnom riadiacom výbore.

Východoslovenská energetika, a.s. (RWE Group) považuje navrhované opatrenie CSR cena za realizovateľné. Z dôvodu nízkeho povedomia malých a stredných podnikov o tematike CSR v regióne považujú za vhodné propagovať posolstvo CSR ceny, aby mohla mať k dispozícii čo najširšie spektrum nominácií. V rámci realizácie opatrenia sa RWE vidí v pozícii hodnotiteľa a taktiež majú vlastnú predstavu o podobe základných hodnotiacich kritérií.

Podľa názorov viacerých potenciálne zapojených partnerov je vhodné prispôbiť parametre CSR ceny regionálnym podmienkam. Metodológia zahŕňajúca štruktúru prihlasovacieho formulára a hodnotiace kritériá bude inšpirovaná regionálnym ocenením TRIGOS, ktoré organizujú v Dolnom Rakúsku. Expertný výbor zložený zo zástupcov kľúčových partnerských organizácií z akademickej obce, mimovládnych organizácií, súkromného a verejného sektora metodológiu prispôbí miestnym špecifikám. Firmy sa budú môcť prihlásiť na základe ich veľkosti, a to buď ako malé a stredné podniky či veľké spoločnosti v štyroch kategóriách: pracovné podmienky, komunita, trh a životné prostredie.

Navrhovaná hlavná štruktúra prihlasovacieho formulára, ktorá bude ďalej rozpracovaná expertnou komisiou :

- všeobecné údaje o spoločnosti (veľkosť, odvetvie, podiel na trhu, zákazníci, kľúčové ukazovatele ako % zamestnaných žien, % žien vo vedúcich pozíciách, počet zamestnancov so zdravotným postihnutím)
- informácie o firemnej CSR stratégii
- CSR aktivity v oblasti komunity
- CSR aktivity v oblasti pôsobenia na trhu
- CSR aktivity v oblasti životného prostredia
- CSR aktivity v oblasti zamestnávania.

Žiadosti budú posúdené porotou zloženou zo zástupcov partnerských organizácií z regionálnej CSR platformy. Každý člen poroty dostane všetky prihlasovacie formuláre od firiem a tabuľku, v ktorej každej firme prideli body v oblastiach opísaných vyššie. Individuálne hodnotenia zosumarizuje projektový manažér z SOPK, ktorý z agregovaných dát vytvorí zoznam s celkovými výsledkami. Najvyššie hodnotené prihlášky budú prerokované počas zasadnutia poroty, ktorá vyberie 3 nominovaných a víťaza v každej kategórii.

Všetci uvedení partneri potvrdili svoju ochotu a účasť na vývoji hodnotiacich kritérií, ktoré by mali byť výsledkom podrobnej analýzy. Technické aspekty organizácie CSR ocenenia nepredstavujú žiadne významné prekážky. Hlavní partneri majú dostatočné personálne a technické kapacity potrebné na prípravu opatrenia, ktoré sú v prípade potreby schopní poskytnúť. Pre všetkých partnerov je zapojenie sa do spolupráce otázkou prestíže, s témou CSR buď chcú pracovať v budúcnosti alebo sú do nej už zapojení. Jediným rizikom technickej realizácie môže byť nedostatok firiem z regiónu, ktoré by sa každý rok mohli uchádzať o udelenie ocenenia. Medzi návrhy, ktoré majú byť prediskutované v rámci riadiaceho výboru CSR ceny je možnosť organizovať ocenenie každé dva roky.

Vzhľadom k tomu, že mnohí zainteresovaní partneri považujú opatrenia CSR platforma a CSR cena za silno prepojené (vizibilita, propagácia a dôveryhodnosť), budú konkrétne mená organizácií podieľajúcich sa na implementácii CSR ceny závisieť od dohôd uzavretých v rámci opatrenia CSR platforma. Zapojenie Nadácie Pontis, organizátora národnej ceny Via Bona Slovakia, aspoň do výberovej komisie, by bolo žiadúce. V prípade ich záujmu a schválenia by regionálne oceňovanie mohlo byť vo väčšej miere koordinovaná s národnou CSR cenou. V

závislosti od dostupných finančných prostriedkov bude vyvinuté grafické logo ocenenia, ktoré by ocenení mohli používať pre potreby svojej internej a externej komunikácie.

Zo strany kľúčových hráčov a spoločností zúčastnených v štúdiu realizovateľnosti padlo niekoľko návrhov mierených buď na podporu alebo zlepšenie pôvodného návrhu opatrenia.

Z hľadiska kritérií a procedúr oceňovania:

- vytvorením ročných TOP zoznamov s pravidelnou aktualizáciou sa podporí kontinuálne zapojenie spoločností;
- nastavenie správnych kritérií pre podmienky Košického kraja je nevyhnutný krok;
- vytvorenie študentského hlasovania pre CSR cenu by malo osloviť a zapojiť budúce cieľové skupiny podnikateľov a manažérov do témy CSR.

Z technického hľadiska:

- je potrebné, aby členovia poroty z rôznych sektorov mali preukázanú odbornosť (EMBRACO)
- menovanie vyššieho počtu členov poroty môže pomôcť prekonať problém transparentnosti a môže pomôcť k zapojeniu verejných inštitúcií aj ako členov poroty;
- porota by mala byť zložená z prestížnych osobností z rôznych oblastí spoločnosti (napr. Dekan Fakulty Umení Technickej univerzity v Košiciach, nezávislé osobnosti z regiónu: napr. RNDr. Jozef Ondáš);
- zapojenie regionálnych spoločností, ktoré už boli ohodnotené celonárodnými iniciatívami (Cena Via Bona Slovakia) do poroty, by bolo logickým krokom.

Z hľadiska komunikácie, motivácie a zapojenia:

- mnohé spoločnosti ani len netušia, že naplňajú princípy CSR;
- komunikácia vhodného obsahu CSR je veľmi dôležitá;
- kontakt s veľkými spoločnosťami môže byť motivujúcim faktorom pre účasť malých a stredných podnikov v CSR cene;
- väčšina spoločností bude motivovaná prestížou byť ocenený;
- malé a stredné podniky budú motivované očakávanými novými zákazkami od miestnych obyvateľov a podnikov, výhra ceny by mohla pomôcť k zvýšeniu ich kredibility;
- komunikácia s médiami je veľmi dôležitá;
- ako veľmi zaujímavý komunikačný kanál boli spomenuté podnikateľské magazíny regionálnych podnikov;
- zapojenie CSR osobností by mohlo viesť k prepojeniu s cenou pre Podnikateľa roka.

Z hľadiska časového harmonogramu:

- ročná periodicita pre udeľovanie CSR ceny je príliš vysoká, z tohto dôvodu bola navrhnutá dvojročná periodicita (VSE)
- udeľovanie ocenenia v prvom polroku roka za aktivity ukončené v predošlom roku.

6.3 Relevantné príklady dobrej praxe

Oba nižšie spomenuté príklady dobrej praxe – CSR ocenenia boli inšpiráciou pre návrh konceptu CSR ocenenia pre Košický kraj. Určité elementy procesu prihlasovania a hodnotenia z týchto príkladov budú podľa potreby adaptované na lokálne podmienky Košického kraja.

TRIGOS – najprestížnejšie CSR ocenenie v Rakúsku

Cena TRIGOS sa udeľuje rakúskym podnikom, bezohľadu na veľkosť a sektor pôsobenia, ktoré dosahujú najlepšie výsledky pri zavádzaní zásad CSR vo svojej činnosti. Vzhľadom na to, že porota posudzuje činnosť podnikov vo vzťahu k všetkým aspektom CSR, táto cena sa považuje za najviac holistickú v tejto oblasti. Cieľom TRIGOS je oceniť najlepšie a najúčinnnejšie opatrenia rakúskych podnikov v oblasti spoločenskej zodpovednosti podnikov a predstaviť úspešné modely širšej verejnosti. Dátum začatia oceňovania v Dolnom Rakúsku: 09/2010, prvá cena: 05/2011.

Detailný opis

Predmetom ocenenia je holistické zapájanie sa podnikov v sociálnej a environmentálnej oblasti. Porota kladie zvýšený dôraz na to, aby uchádzači z radov podnikov o TRIGOS neprijímali iba jednotlivé opatrenia, ale vnímali svoju spoločenskú zodpovednosť ako filozofiu podnikania, ktorú budú strategicky zapájať do všetkých oblastí konania. Cena TRIGOS sa pôvodne udeľovala v kategóriách: „pracovisko“, „spoločnosť“, „ochrana životného prostredia“ a „trh“, ale od roku 2012 existujú len 3 kategórie na národnej úrovni: „sociálne podnikanie“, „holistické CSR“ a „najlepšie partnerstvo“. Iba firmy, ktoré sú členmi Rakúskej obchodnej komory, sa môžu uchádzať o ocenenie. Cenu TRIGOS zriadila multi-sektorálna platforma zložená zo zástupcov podnikateľského sektora a neziskových organizácií v roku 2003. Od tohto okamihu sa do súťaže prihlásilo viac než 1200 podnikov a 185 podnikov bolo odmenených na národnej a regionálnej úrovni. Čísla poukazujú na rastúci záujem o zásady CSR. Je tiež viditeľný rast záujmu medzi malými a strednými podnikmi (získali 2/3 cien), čo svedčí o rastúcej dôležitosti CSR medzi rakúskymi podnikmi.

V roku 2010 Krajinská vláda Dolného Rakúska začala spolu s niektorými významnými partnerskými organizáciami udeľovať regionálne TRIGOS ocenenie s cieľom ďalej podporiť spoločnosti v rámci regiónu, ktoré implementujú CSR opatrenia v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Po veľmi pozitívnom prvom roku (2011) s 35 prihláškami (najmä od malých a stredných podnikov), sa partneri

rozhodli zorganizovať regionálny TRIGOS aj v rokoch 2012 a 2013. Od roku 2014 sa bude regionálne ocenenie konať každé dva roky. Aktuálne sa okrem Dolného Rakúska udeľujú štyri regionálne ceny TRIGOS.

Projekt bol navrhnutý a implementovaný nasledovnými celoštátnymi a regionálnymi organizáciami:

- Krajinská vláda Dolného Rakúska (Oddelenie priemyslu, turizmu a technológií)
- Hospodárska komora Dolného Rakúska
- Federácia podnikateľov Dolného Rakúska
- „Caritas Austria“
- „Diakonia“ (sociálna mimovládna organizácia)
- Červený kríž
- SOS – detské dedinky
- Umweltdachverband (združenie ekologických mimovládnych organizácií)
- „Business data consulting group“ (konzultačná firma v oblasti CSR)

Multisektorálna platforma bola vytvorená pred 10 rokmi na národnej úrovni, na regionálnej úrovni tvoria platformu rovnaké organizácie (prostredníctvom regionálnych zastúpení), celkovo ich je 9. Každý partner platformy TRIGOS využíva svoje individuálne komunikačné kanály a snaží sa motivovať svoje obchodné kontakty k účasti. Okrem toho má platforma dve mediálne partnerstvá, jedno s regionálnou televíziou (televízne a rozhlasové spoty) a jedno s regionálnymi novinami (inzeráty). V čase spustenia súťaže je distribuovaná tlačová správa. Regionálne aktivity samozrejme nadväzujú na národnú cenu TRIGOS. Koordináciu zabezpečuje respACT – rakúska národná CSR platforma.

Kategórie ceny TRIGOS v roku 2014:

Kategória „Komplexný (holistický) prístup k zavádzaniu zásad CSR v hospodárskej praxi“

V tejto kategórii sa o cenu môžu uchádzať:

- Malé podniky: 1-25 zamestnancov,
- Stredné podniky: 26-250 zamestnancov,
- Veľké podniky: nad 250 zamestnancov.

Holistický prístup k CSR: Čo je dôležité pre porotu?

Aké sú dopady

- Pozitívne dopady na komunitu a životné prostredie
- Pozitívny ekonomický dopad na firmu
- Zapojenie stakeholderov?
- Inovácie?

Kategória „Najlepšie partnerstvo“

- Úspešné partnerstvo medzi podnikom a aspoň jedným nepodnikateľským partnerom

- Národné a medzinárodné partnerstvá
- Napojené na European CSR-Award

Kategória „Sociálne podnikanie“

- Inovatívne riešenie sociálnych problémov
- Sociálne, environmentálne a kultúrne ciele

Sociálny podnikateľ je podnikateľ,

- ktorý sa snaží reagovať na dosiaľ neuspokojenú alebo nedostatočne uspokojenú spoločenskú potrebu,
- pri ktorej dosiahnutie finančného zisku nie je hlavným motívom, cieľom je skôr maximalizácia spoločenského úžitku (spoločenský vplyv).

TRIGOS – hodnotiaci proces

- Multisektorálna porota
- Predselekcia prihlášok
- 60 percent všetkých prihlášok → hodnotených porotou
- Každý porotca hodnotí všetky prihlášky
- Diskusia v prvom hodnotiacom paneli → výber nominácií
- Prieskum o nominovaných, kontrola webstránky, informácie o firme od partnerov
- Diskusia v druhom hodnotiacom paneli → výber nominovaných a víťazov
- Porota: široká platforma zástupcov z podnikateľského sektora a občianskej spoločnosti; experti z akademickej sféry a think tankov

Požiadavky na implementáciu

- Finančné a personálne zdroje na zostavenie poroty a organizáciu oceňovacej ceremónie
- Profesionálna schéma oceňovania a hodnotiacich kritérií
- Jasná štruktúra riadenia projektu
- Relevantní partneri z biznisu, občianskej spoločnosti a environmentálnych organizácií ako členovia poroty

Časový plán:

- Príprava začína v auguste (vytvorenie reklamných materiálov, príprava mediálnych partnerstiev)
- Fáza prihlasovania trvá od začiatku januára do začiatku marca
- Porota zasadá v polovici apríla
- Ceremónia odovzdávania cien sa koná koncom mája (príprava začína vo februári)

Financovanie

Ročný rozpočet regionálnej ceny TRIGOS je okolo 50.000 €. Zahŕňa náklady na propagáciu a ceremóniu, t.j. náklady na cenu, tlač, hudbu, catering a moderovanie podujatia. Osobné náklady na správu, administráciu nie sú zahrnuté vo vyššie uvedenej sume. Zdroje financovania: Krajská vláda Dolného Rakúska, Rakúska obchodná komora

Pozitívne výsledky

- Približne 70 prihlášok z Dolného Rakúska v rokoch 2011 a 2012
- Vysoká úroveň kvality uplatňovaných CSR aktivít
- Zhruba 300 návštevníkov slávnostnej ceremónie odovzdávania cien TRIGOS v roku 2011 a 2012
- Mediálne pokrytie v regionálnej tlači
- 80 % účastníkov TRIGOS hodnotí, že uchádzanie sa o cenu bolo veľmi užitočné kvôli:
 - zhodnoteniu CSR aktivít firmy
 - získaniu verejnej pozornosti a popularity – zvlášť ak firma zvíťazí alebo je nominovaná
 - firma je vnímaná ako atraktívnejší zamestnávateľ
 - TRIGOS motivuje zamestnancov – zvlášť ak firma zvíťazí alebo je nominovaná (zamestnanci sú hrdí na zamestnávateľa)

Skúsenosti z uplatňovania

Je nesmierne dôležité zaangažovať projektových partnerov z rôznych sektorov, aby bola zaistená dôveryhodnosť ocenenia. Štruktúra a dĺžka prihlasovacieho formulára je kľúčovým faktorom úspechu. Nesmie byť príliš dlhý, ale ani príliš krátky. Malé a stredné podniky často komunikujú iným (jednoduchším) spôsobom ako veľké spoločnosti. Tento fakt treba brať do úvahy pri porovnávaní prihlášok. Cena TRIGOS môže byť použitá ako dobrý nástroj na internú a externú komunikáciu opatrení firiem v oblasti CSR.

Cena „Udržateľný podnikateľ Eindhoven“

Každoročná cena pre podnikateľov pôsobiacich spoločensky a ekologicky udržateľným spôsobom za účelom propagácie takéhoto správania medzi podnikateľmi regiónu - udeľovaná mestom Eindhoven. Aktivita bola spustená v roku 2010. Cena je udeľovaná v štyroch kategóriách (pri rozdelení na živnostníkov a podnikateľov so zamestnancami):

1. služby v cestovnom ruchu;
2. výroba;
3. maloobchod;
4. dodávka služieb

Pre uchádzanie sa o titul je potrebné, aby podnikateľ vyplnil on-line dotazník. Pre udelenie ceny v príslušnej kategórii je potrebné splniť stanovené podmienky. Rozsah hodnotených aktivít CSR zahŕňa:

1. miestnu komunitu
2. životné prostredie
3. pracovné podmienky

Cena sa udeľuje na troch úrovniach: zlatý, strieborný, bronzový

Percento / kategória	Maloobchodný predaj	Služby	Výroba	Cestovný ruch
90% a viac pozitívnych odpovedí	Zlato	Zlato	Zlato	zlato
80-90% pozitívnych odpovedí	Striebro	Striebro	Striebro	Striebro
70-80% pozitívnych odpovedí	Bronz	Bronz	Bronz	Bronz

Cena je mestskou iniciatívou, čo znamená, že mesto podporuje pro-ekologické a sociálne aktivity (CSR).

6.4 Implementačný tím

Partner	Rola, Zodpovednosti	Personálne zabezpečenie
Slovenská obchodná a priemyselná komora – krajská pobočka Košice - Ing. Katarína Vitkovská – projektový manažér Člen predstavenstva	Organizátor Člen expertnej komisie Člen poroty	1-4 Organizační pracovníci 1 Odborná komisia 1 Člen poroty
Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice Ing. Jaroslav Tešliar CSc.- riaditeľ Mgr. Alena Kučeravcová – projektový manažér	Člen expertnej komisie Člen poroty	1 Facilitátor a člen Odbornej komisie 1 Člen poroty
EMBRACO SLOVAKIA, s.r.o. Gabriela Vlková – Vedúca sekcie Brandingu, komunikácie a CSR	Spoluorganizátor a odborný poradca Člen expertnej komisie Člen poroty	1-2 Organizační pracovníci a Odborná komisia 1 Člen poroty
Košický samosprávny kraj Ing. Peter Ťapák – Vedúci regionálneho rozvoja a plánovania	Člen expertnej komisie Člen poroty	1 Odborná komisia 1 Člen poroty
Technická univerzita v Košiciach prof. RNDr. Oto Hudec, CSc., riaditeľ, Inštitút regionálneho a komunálneho rozvoja TU	Odborný poradca Člen expertnej komisie Člen poroty	1-5 Experti 1 Odborná komisia 1 Člen poroty
Karpatská nadácia PhDr. Laura Dittel - riaditeľ Mgr. Katarína Minárová - PR a komunikácia	Člen expertnej komisie Člen poroty	1 Odborná komisia 1 Člen poroty
Európska komora architektov Slovensko Ing. arch. Martin Drahovský – Člen výkonného	Člen expertnej komisie Člen poroty	1 Odborná komisia 1 Člen poroty

výboru		
Východoslovenská energetika, a.s. PaedDr. Ruth Goblová	Člen expertnej komisie Člen poroty	1 Odborná komisia 1 Člen poroty
Košice 2013, n.o. Ing.arch. Michal Hladký - riaditeľ	Člen poroty	1 Člen poroty
Americká obchodná komora Ing. Ján Bodnár – riaditeľ košickej pobočky	Člen poroty	1 Člen poroty
IT Valley Košice Ing. Ján Bodnár - riaditeľ	Člen poroty	1 Člen poroty

Na základe odpovedí viacerých kľúčových hráčov je potrebné pred ďalšími krokmi zorganizovať spoločné stretnutie všetkých partnerov. Okrem riadiaceho výboru opatrenia v úlohe organizátora a facilitátora sa odporúča aj zriadenie expertnej komisie ako poradného orgánu v oblasti odborných a technických otázok. Expertná komisia predstavuje priestor pre odborníkov zúčastnených strán zúčastniť sa na implementácii opatrenia prostredníctvom poskytovania vlastných skúseností a know - how.

6.5 Implementačný časový plán a rozpočet

		2015												2016												Responsibility
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Prípravné stretnutia kľúčových hráčov	2 dni																									SOPK, ARRKE, KN, EMBRACO
Iníciačné stretnutie Riadiaceho výboru	1 deň																									SOPK, ARRKE, KN, EMBRACO
Vytvorenie draftu regionálnej ceny	3 mesiace																									SOPK + Odborná komisia
Schvaľovanie implementačného plánu	1 mesiac																									SOPK
Príprava nominačných a hodnotiacich kritérií	4 mesiace																									SOPK, IRKR, ACE, Odborná komisia
Príprava komunikačnej kampane	3 mesiace																									SOPK, ARRKE, KSK
Spustenie komunikačnej kampane	8 mesiacov																									SOPK, ARRKE, IRKR, KSK
Fáza registrácie uchádzačov	3 mesiace																									SOPK
Hodnotenie porotcov a stretnutia porotcov	2 mesiace																									SOPK
Príprava slávnostnej ceremónie	3 mesiace																									SOPK, EMBRACO, ARRKE, KSK
Prvá regionálna CSR Cena	1 deň																									SOPK

**Zodpovednosť za ukončenie úlohy podľa časového harmonogramu sa môže zmeniť po prvotných spoločných stretnutiach všetkých zúčastnených kľúčových hráčov.*

Pre reálne spustenie opatrenia CSR ocenenie je vhodným obdobím september 2015. Z hľadiska časovej postupnosti prvým krokom by malo byť založenie CSR platformy a CSR cena by mala nasledovať až po nej. Týmto aktivitám by mala predchádzať premyslená komunikačná kampaň pre obyvateľov, podniky a inštitúcie verejnej správy, aby začali postupne chápať hlavné ciele CSR ocenenia.

Rozpočet

Kľúčoví partneri neboli v tejto fáze vývoja schopní presne vykalkulovať potrebné náklady. Očakáva sa, že mnohé náklady budú pokryté nepeňažným vkladom z vlastných zdrojov – pracovné kapacity, priestory a technické vybavenie. Predbežne navrhované všeobecné a organizačné aktivity sú otázkou interných nákladov kľúčových hráčov resp. členov prípravnej komisie a hlavného organizátora, ktorý bude zabezpečovať prácu vlastnými ľudskými zdrojmi, vybavením a priestormi. Náklady spojené so samotným podujatím (moderátor, priestory, catering, vystúpenia, plakety a médiá) by mali byť pokryté partnermi a sponzormi podujatia. Prípravné a pracovné stretnutia v rámci opatrenia budú organizované s použitím vlastných zdrojov každého člena v závislosti od role resp. pozície v rámci implementačného tímu.

Priestory: Kasárne / Kulturpark – dohoda medzi Mestom Košice a K13 – Košické kultúrne centrá.

Ročný rozpočet: približne 17 000 EUR (na jeden rok)

Zdroje financovania: vlastné zdroje (pracovné kapacity, priestory, technické vybavenie, databáza), kľúčoví hráči, partneri, sponzori.

Položka	Cena / EUR	Pokrytie
Prípravná fáza CSR Cený	2 000,-	Vlastné interné zdroje (organizátor, spoluorganizátor, technická komisia, poradcovia)
Pracovné stretnutia	1 000,-	Vlastné interné zdroje (organizátor, spoluorganizátor, technická komisia, poradcovia)
Priestory vrátane technického zázemia	1 000,-	Sponzoring
Propagácia – dizajn, tlač	5 000,-	Vlastné zdroje – sieť, partneri
Produkcia slávnostnej ceremónie	1 000,-	Sponzoring
Program slávnostnej ceremónie – hudobné vystúpenia, catering, zastrešenie	7 000,-	Sponzoring
	17 000,-	

6.6 Monitorovacie aktivity

Navrhované indikátory úspešnosti počas implementácie opatrenia na základe dobrej praxe a regionálnych predpokladov:

Indikátor	Stručný popis indikátor	Vysvetlenie monitorovacích aktivít a zodpovednosti	Cieľová hodnota	Časový rámec
Počet členov zapojených do riadiaceho výboru	Členovia platformy zapojení do aktivít riadiaceho výboru	Memorandum o partnerstve podpísané kľúčovými hráčmi <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	aspoň 9	Apríl 2015
Mediálne výstupy o opatrení CSR Cena	Reportáže o CSR Cene v médiách pre zvýšenie verejného povedomia	Spolupráca s relevantnými regionálnymi a národnými médiami <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	reportáže v 5 krajských a 2 národných periodikách	December 2015
Počet uchádzačov	Krajské malé a stredné podniky uchádzajúce sa o cenu	Každý uchádzač potvrdí záväznú prihlášku <i>*Zodpovednosť za registráciu uchádzačov – vedúci partner (SOPK)</i>	Aspoň 30 uchádzačov	Marec 2016
Počet finalistov	Uchádzači spĺňajúci podmienky pre zaradenie do finálneho zoznamu	Každý uchádzač bude ohodnotený na základe hodnotiacich kritérií vytvorených expertnou komisiou <i>*Zodpovednosť za korektné ohodnotenie – Expertná komisia, Porota, vedúci partner (SOPK)</i>	Aspoň 20 uchádzačov	Máj 2016
Počet návštevníkov slávnostného odovzdávania cien	Zúčastnení hostia z odbornej verejnosti	Každý hosť sa bude prezentovať pozvánkou, Podpísané prezenčné listiny <i>*Zodpovednosť Riadiaceho výboru</i>	Aspoň 200	Máj 2016
Pozitívna spätná väzba	Percento zúčastnených malých a stredných podnikov (uchádzači) deklarujúcich užitočnosť CSR Ceny	Každá zúčastnená spoločnosť vyplní dotazník cielený na spätnú väzbu <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	Aspoň 75 % uchádzačov deklarujúcich, že Cena bola užitočná	Jún 2016

**Cieľové hodnoty monitorovacích aktivít a zodpovednosť za ukončenie úlohy na základe časového harmonogramu sa môže zmeniť po prvotných spoločných stretnutiach participujúcich kľúčových hráčov.*

7 CSR tréning malých a stredných podnikov v rámci dodávateľského reťazca

7.1 Súčasná situácia v navrhovanom opatrení

V Košickom kraji je informovanosť o CSR v podnikateľskej sfére, najmä v malých a stredných podnikoch, relatívne nízka s výnimkou dcérskych spoločností nadnárodných firiem. Existuje viacero firiem z Košického kraja, ktoré získali ocenenie Via Bona v posledných rokoch a môžu byť považované za CSR lídrov (Embraco, Východoslovenská energetika, NESS KDC, U.S.Steel). Tieto príklady dokumentujú existenciu dobrej praxe v regióne, ktorá by mala byť zverejnená a inšpirovať regionálnu podnikateľskú komunitu k podobným aktivitám. Zatiaľ potenciál týchto spoločností v prípadnom prenose ich CSR skúseností na malé a stredné podniky v rámci ich dodávateľských reťazcov nebol využitý vôbec alebo vo veľmi obmedzenej miere.

Vo všeobecnosti mala propagácia CSR medzi malými a strednými podnikmi (MSP) v regióne doteraz veľmi malú podporu od regionálnych orgánov štátnej správy alebo podnikateľských združení. Jednou z mála iniciatív v regióne v poslednom období bol projekt Zodpovedné malé a stredné podniky (ReSMES), ktorý bol implementovaný Nadáciou Pontis v spolupráci s NARMSP (dnes Slovak Business Agency). Projekt prebiehal v období september 2010 – august 2012 a bol podporený z výzvy EK, Generálneho riaditeľstva pre podnikanie a priemysel Podpora národných platforiem CSR. Projekt mal za cieľ zvýšiť informovanosť o CSR medzi slovenskými MSP, podporiť zavádzanie CSR stratégií ako nástrojov na zabezpečenie udržateľnosti a konkurencieschopnosti podnikov a budovanie kapacít organizácií zapojených do podpory MSP v oblasti CSR. V rámci projektu bolo zorganizovaných 21 seminárov po celom území SR, vrátane niekoľkých seminárov zorganizovaných na území východného Slovenska, na ktorých sa zúčastnilo viac ako 500 podnikateľov. V prípade viacerých regiónov boli prezentované požiadavky na zopakovanie seminárov. Pracovníci podnikateľských organizácií zapojených do podpory MSP (regionálne poradenské a informačné centrá, regionálne rozvojové agentúry, obchodné komory, podnikateľské združenia, klastre) aj zástupcovia samospráv boli vyškolení v oblasti uplatňovania CSR počas 3 špecializovaných workshopov. Viac ako 97% účastníkov seminárov považovalo informácie získané na seminári za zaujímavé a užitočné pre ich činnosť. Viac ako 87% účastníkov vyjadrilo záujem zaviesť, príp. zlepšiť CSR aktivity v blízkej budúcnosti. Pre 10 vybraných malých podnikov, dodávateľov veľkých podnikov, boli spracované CSR stratégie v spolupráci s ich odberateľmi spomedzi veľkých podnikov, takzvané twin partnerstvo (z Košického kraja sa zapojili iba Embraco a VSE). Bola vytvorená špecializovaná webstránka zameraná na rozvíjanie CSR v prostredí MSP

(<http://www.zodpovednepodnikanie.sk/skupina/male-a-stredne-podniky/>), v rámci ktorej bola spustená aplikácia na elektronické vzdelávanie. Napriek tomu, že projekt ReSMES bol úspešný, nemá žiadne pokračovanie. Navrhnutý koncept plánuje zaviesť opatrenia s dlhodobým horizontom, inšpirované úspe-

chom projektu ReSMES a postavené na dobrej praxi podobných vzdelávacích iniciatív partnerov z projektu COGITA.

7.2 Koncept

Regionálna komora SOPK v Košiciach by viedla projekt zameraný na vzdelávanie lokálnych malých a stredných podnikov na základe ich vzťahov s dodávateľmi spomedzi veľkých medzinárodných spoločností z Košického kraja. Projekt by bol zameraný na riešenie problémov, ktoré malé a stredne veľké podniky majú pri uplatňovaní metodiky v oblasti CSR, a tendencie veľkých podnikov žiadať svojich dodávateľov o realizáciu CSR, pričom mnohí nevedia prečo alebo ako na to. Projektové aktivity sa zamerajú na podporu malých a stredných podnikov ako integrovať CSR do strategického riadenia cez skupinové školenia a individuálne poradenstvo vedúce k príprave lepšej podnikovej CSR stratégie. Projekt by mal byť obojstranne výhodný pre veľké spoločnosti, ktorým umožní väčšiu transparentnosť ich dodávateľských reťazcov a pre malé a stredné podniky, ktorým pomôže realizovať CSR jednoduchým spôsobom za pomoci skupinového a individuálneho poradenstva.

Projekt by viedla SOPK v spolupráci s ďalšími kľúčovými členmi novovytvorenej regionálnej CSR platformy a jej odbornou komisiou. SOPK by bola zodpovedná za celkové riadenie projektu a rokovania s firmami, zatiaľ čo partneri projektu by boli zodpovední za implementáciu ďalších činností stanovených v projekte ako sú školenia, konzultácie atď. Kľúčová v projekte bude zdieľaná zodpovednosť za výsledky rozdelená medzi SOPK, veľké podniky a ich dodávateľov. SOPK sa bude uchádzať o financovanie projektu z rôznych zdrojov, vrátane vlastných zdrojov, štrukturálnych fondov EÚ, regionálnych a národných výziev a poplatkov od zúčastnených spoločností. Ak SOPK nebude úspešná v zabezpečení projektového financovania, vzdelávacie moduly by mohli byť organizované v jednoduchšej podobe, každý financovaný individuálnym sponzorom.

Jednou z možností, ktorú zváži exertná komisia, je prispôbiť štruktúru a časovú postupnosť tréningov podľa aktivít z projektu Transparencia, ktorý realizovala Generálna rada obchodných komôr v Katalánsku a zjednodušiť ich v súlade s regionálnymi požiadavkami. Obsah skupinových školení/ workshopov by bol vyvinutý na základe osnôv použitých v dobrej praxi z belgickej Federácie obchodných komôr "Quadrant Learning Networks", ktorá podporuje skupiny 15-20 podnikateľov, ktorí sa stretávajú raz mesačne pod vedením mentorov a diskutujú o rôznych aspektoch ich podnikania a CSR.

Navrhnuté projektové aktivity, ktoré budú posúdené expertnou komisiou:

1. Výber 3-4 veľkých firiem z Košického kraja (napr. U. S. Steel, Embraco, VSE, T-Systems, NESS KDC a pod.).
2. Výber MSP z ich dodávateľského reťazca (3-4 za jednu firmu).
3. Skupinové CSR školenia pre MSP: Úvod do témy CSR: Čo CSR predstavuje pre moju firmu a podnikateľské aktivity?

4. Výber CSR konzultanta.
5. Úvodná 1/2-dňová analýza s konzultantom: Aké environmentálne, sociálne a spoločenské dopady majú moje podnikateľské aktivity?
6. 2 skupinové workshopy.
 - a) Stakeholder manažment – diskusia o výsledkoch analýzy so zainteresovanými skupinami.
 - b) Komunikácia - reporting a komunikovanie CSR aktivít.
7. Akčný plán - 1/2 dňová konzultácia s poradcom. Skupinový workshop o vývoji a prezentovaní CSR akčného plánu – cesta k implementácii.

Veľmi dôležitý pre projekt bude záväzok veľkých firiem a ich úloha v motivácii malých podnikov z ich dodávateľského reťazca k účasti na projekte. Projektové riadenie si bude vyžadovať intenzívnu komunikáciu s firmami o výhodách, ktoré CSR stratégie môžu priniesť malým podnikom v podobe zvýšenia konkurencieschopnosti a zníženia rizika. Nástroje vyvinuté v rámci projektu (vzdelávacie moduly) by mohli byť použité pre priebežné vzdelávanie malých a stredných podnikov v rámci plánovaných aktivít regionálnej CSR platformy. Ak sa nepodari zabezpečiť projektové financovanie, vzdelávacie moduly by mohli byť vypracované individuálne na základe konkrétnych tém a financované členmi platformy, či ad - hoc firemnými sponzormi.

Kľúčoví partneri opatrenia

Slovenská obchodná a priemyselná komora Košice ako krajská organizácia celonárodnej SOPK je lídrom v prípade opatrenia CSR tréning a má záujem zastrešiť toto opatrenie organizačne. Svoju úlohu SOPK vidí v pozícii hlavného koordinátora a organizátora tréningov. SOPK má skúsenosti z vlastných tréningov súkromných spoločností – jej členov.

Podľa SOPK:

- spoločnosti sú veľmi otvorené vzdelávaniu v oblasti CSR; vítajú takéto iniciatívy. Mali možnosť aj reálneho overenia, keď podobné aktivity boli organizované Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania;
- pre dodávateľov tento záujem je skôr vo formálnej rovine. Skutočný záujem začína, keď ich s touto témou oslovia ich hlavní zákazníci (odberatelia);

Košický samosprávny kraj považuje opatrenie CSR tréning za veľmi dôležité primárne z hľadiska budovania povedomia o téme CSR. Napriek tomu, že nevidia priestor pre aktívne zapojenie sa, vyjadrili svoju plnú podporu.

V prípade CSR tréningu spoločnosť **EMBRACO** nemá zatiaľ jednoznačne určenú pozíciu v rámci organizačnej schémy, ale jednoznačne patrí ku kľúčovým hráčom, ktorí majú najviac skúseností v oblasti CSR. V prípade tréningov ich rola bude na úrovni odborných poradcov so skúsenosťami v oblasti tréningu.

Z hľadiska spoločnosti:

- Vzdelávanie v oblasti CSR by nepochybne pomohlo dodávateľom spoločnosti;

- Vítané sú všeobecné vzdelávacie témy, ktoré by mohli pomôcť dodávateľom v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, témy znižovania nákladov;
- Špecifické témy by mohli byť pokryté aj zamestnancami/ špecialistami;
- Oslovenie dodávateľov v rámci vzdelávania je možné;
- Aktuálne ich dodávatelia musia dodržiavať ich kódex. Prostredníctvom neho dodávatelia vykonávajú samohodnotenie, v rámci ktorého sa hodnotí tzv. „jedinečnosť dodávateľa“. Následne spoločnosť skontroluje túto výnimočnosť prostredníctvom indikátorov (ISO, spoľahlivosť, kvalita dodávok). EMBRACO následne pracuje (workshop) s dodávateľmi s nízkym skóre (tzv. kritické). Doposiaľ zorganizovali 8 workshopov, ktoré trvali 2 týždne u dodávateľa a 1 týždeň v priestoroch spol. EMBRACO. Upozornili, že veľké výrobné spoločnosti využívajú takúto alebo podobnú formu spolupráce.

Východoslovenská energetika a .s. (RWE Group) bola ocenená čestným uznaním za účasť v projekte „TWINS“, ktorý sa venoval implementácii CSR praktík v rámci dodávateľského reťazca. RWE a ich najväčší dodávateľ identifikovali riešenie pre ich spoločný problém, ktorý predstavoval hrozbu pre obe spoločnosti. Riešenie sa prioritne zameriavalo na vytvorenie správnych procesov v oblasti ľudských zdrojov, špeciálne s cieľom prevencie zdravotných a bezpečnostných rizík. Z dlhodobej perspektívy tiež považujú CSR tréning za prospešný pre ich subdodávateľské spoločnosti. RWE má pre opatrenie k dispozícii vhodné priestory a technické vybavenie. V prípade implementácie sú schopní navrhnúť aj vhodných lektorov.

Technická univerzita v Košiciach – Inštitút regionálneho a komunálneho rozvoja má záujem o participáciu v rôznych formách. Rola lektorov je ideálna pre ich odborné vzdelávacie kapacity. IRKR môže hrať dôležitú úlohu v oblasti prípravy a tvorby nových vzdelávacích programov a riešenia problémov, ktoré by mohli mať dopad na úrovni politik alebo zmien vo vzdelávacích osnovách.

Európska komora architektov Slovensko (ACE) považuje CSR vzdelávanie za veľmi dôležité. Podľa ACE by bolo veľmi vhodné využiť vysokú odbornosť architektov, ktorých vedomosti by mali byť zo širšieho spektra oblastí. Predmetné opatrenie by malo byť predmetom projektu, vďaka čomu by bolo možné získať zdroje na vzdelávanie a čiastočne aj na prevádzkovanie CSR platformy. Získanie grantu by v začiatkoch významne pomohlo. Vhodní lektori by mohli byť zo Stavebnej fakulty TUKE alebo z Katedry Architektúry (Fakulta Umenia, TUKE). Boli spomenuté aj vhodné mená kandidátov (napr. prof. Ing. arch. Peter Pásztor a Doc. Ing. arch. Juraj Koban).

Karpatská nadácia aktuálne aktívne pracuje so vzdelávacími témami v oblasti CSR a naďalej plánuje pracovať s touto témou aj do budúcnosti. V súčasnosti ich rola v rámci opatrenia nie je celkom jednoznačne určená. Do úvahy prichádzajú spoločné vzdelávacie aktivity, ako aj implementácia vzdelávacích aktivít v oblasti CSR s hlavným organizátorom prostredníctvom partnerstva a prepojeniami na vzdelávacie aktivity Karpatskej nadácie.

Na základe štúdie realizovateľnosti sa dá zhodnotiť, že opatrenie CSR tréning má niekoľko otvorených otázok. Je to najmä kvôli novej téme, ale aj celkovej náročnosti navrhovaného opatrenia z hľadiska časového manažmentu. Opatrenie CSR platforma je jadrom pre efektívnu implementáciu princípov CSR v regióne. Pokým CSR platforma nie je plne funkčná, implementácia opatrení CSR cena a tréning by nemala byť spustená. Na základe vyjadrení kľúčových hráčov bola identifikovaná potreba prehodnotiť pôvodne navrhnutú štruktúru tréningov a novovytvorená štruktúra tréningov by mala reflektovať podmienky a potreby Košického kraja a mala by adekvátne korešpondovať s pôvodne navrhnutou štruktúrou. Obsah tréningov by mal byť konsenzom vzniknutým medzi identifikovanými kľúčovými hráčmi a relevantnými odborníkmi resp. členmi CSR platformy. Obsah tréningov by mal byť zameraný tiež na hodnotiace kritériá opatrenia CSR cena, najmä ako dosiahnuť splnenie kritérií pre zaradenie na zoznam nominácií. Takýmto spôsobom by zapojené malé a stredné podniky boli viac motivované smerom k CSR.

7.3 Relevantné príklady dobrej praxe

Projekt Transparencia – CSR v dodávateľskom reťazci

Projekt Transparencia podporuje veľké firmy (11) a ich dodávateľov (62) vo väčšej transparentnosti v rámci dodávateľského reťazca a propaguje prípravu CSR reportov medzi malými a stredne veľkými firmami.

Detailný opis

Projekt Transparencia, iniciovaný Genetrálnym výborom katalánskych obchodných komôr, vedie katalánske MSP – ako dodávateľov medzinárodným firmám – k zavádzaniu CSR stratégií a reportingu. Počas prvého roku projektu 65 dodávateľov 11 veľkých firiem vyhodnotilo svoje aktivity za pomoci metodológie GRI a zaviedlo plán zlepšenia riadenia CSR.

Proces je štrukturovaný do nasledujúcich krokov:

1. Výber medzinárodných firiem
2. Výber MSP
3. Tréning pre konzultantov: metodológia a zdroje
4. Tréning pre MSP: ako pripraviť report certifikovaný GRI (16h)
5. Priradenie CSR konzultanta (3 stretnutia)
6. 4 skupinové konzultačné stretnutia
7. Vypracovanie plánu na zlepšenie
8. Vypracovanie firemného CSR reportu

Transparencia je unikátnym modelom ako propagovať medzi vládou, obchodnými komorami, veľkými a malými firmami zdieľanú zodpovednosť za presadzovanie etickejšieho podnikania v Katalánsku.

Jedenásť veľkých firiem (Abacus, Codorniu, La Caixa, Damm, DKV, ESTEVE, Mango, Nestle, and Works Contracts, Gas Natural-Fenosa and Port de Barcelona) zaangažovalo 62 svojich dodávateľov a pomáhajú im zaviesť CSR v ich organizáciách. Tieto firmy spolu zamestnávajú 71,000 zamestnancov a produkujú obrat 27 miliárd eur.

Program je založený na transparentných vzdelávacích aktivitách a podpore pre malé podniky ako integrovať CSR do strategického riadenia. Táto podpora je vedená tímom 6 poradenských špecialistov v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov. Títo ľudia majú rozsiahle skúsenosti v oblasti CSR poradenstva pre malé a stredné podniky a spolupracovali na definovaní metodiky použitej pre malé podniky.

Rozpočet

Ročný rozpočet v Euro:

2010: 20.000 euro

2011: 270.000 euro

2012: 50.000 euro

Rozpočet je pre 62 MSP a 11 veľkých firiem a zahŕňa náklady na riadenie a administráciu projektu. Zdroje financovania: Európsky sociálny fond, Regionálna vláda Katalánska, nadnárodné firmy a obchodné komory.

Výsledky projektu

- Implementácia CSR stratégií v 62 malých a stredných firmách
- 200 ľudí sa zúčastnilo úvodného seminára
- 112 ľudí vytrénovaných v metodológii GRI
- 44 skupinových workshopov
- Príprava metodických materiálov: Manuál na zavádzanie CSR v MSP
- Špecifický tréningový kurz pre zamestnancov zodpovedných za implementáciu CSR politik v organizácii

Dobrá prax - Quadrant Learning Networks

Dobrá prax Vzdelávacie siete Quadrant je ukážkou systematického CSR vzdelávania, ktoré by v zjednodušenej forme mohlo byť adaptované a koordinované CSR platformou v Košickom kraji. Quadrant je vzdelávacia sieť, ktorá má za cieľ integrovať udržateľnosť v rámci podnikov a organizácií. Je organizovaná miestnymi obchodnými komorami a koordinovaná Federáciou belgických obchodných komôr (s financovaním zo strany Federálnej verejnej správy sociálnej integrácie v rámci federálneho akčného plánu CSR).

V priebehu 6 mesiacov sa manažéri z belgických malých a stredných podnikov schádzajú raz mesačne v malých skupinách (max.15), za účelom školení a práce so CSR. Výhodou Quadrantu je, že ponúka spoločnostiam kompletne vzdelávacie programy (5 poldenných stretnutí) na tému udržateľnosť. Po úvode do obsahového rámca a sebahodnotení nasleduje analýza udržateľnosti, v ktorej každá spoločnosť poukazuje na sociálne dopady svojej hlavnej činnosti a hľadá riešenia, ktoré môžu mať pozitívny vplyv na ľudí, životné prostredie a komunitu. Výsledkom je akčný plán, ktorý je predmetom diskusie s ostatnými manažérmi, ktorí sa podieľajú na vzdelávacej sieti. Na konci programu účastníci vedia čo znamená udržateľnosť pre ich podnikanie, mali možnosť vyskúšať a stanoviť si akčný plán. Jedinečným prvkom tohto prístupu je, že je založený na základných činnostiach zúčastnených spoločností/ organizácií.

Čo Quadrant ponúka?

→ Akčne-orientovaný prístup aplikácie CSR v podnikoch a organizáciách;
→ Program vzdelávania v malých skupinách (10 - 15 podnikateľov) v trvaní 5-poldenných stretnutí so zameraním na nasledovné témy:

1. CSR rámec;
2. Analýza udržateľnosti;
3. Konzultácie so stakeholdermi (zainteresovanými skupinami)
4. Akčný plán CSR (nástroj);
5. CSR report a komunikácia

→ Individuálne konzultácie (1/2 dňa)

Výhody implementácie

Prostredníctvom organizácie vzdelávacích sietí Quadrant (po 4 vydaniach) bolo **325** podnikateľov schopných realizovať činnosti CSR a rozvíjať stratégiu CSR. V rámci činností je aktívnych množstvo účastníkov zastupujúcich rôzne odbory: stavebníctvo, maloobchod, kozmetika, potraviny a nápoje, poľnohospodárstvo, chémia, tlačiarenské spoločnosti, priemyselní dodávatelia, energia a plyn, doprava, poskytovatelia služieb, sociálna ekonomika (chránené pracoviská, organizácie zamerané na zamestnanosť ľudí, ktorí majú ťažkosti s nájdením zamestnania a sociálnym začlenením), nemocnice, organizátori podujatí, IT, obecné/ miestne úrady, verejné služby (polícia), atď.

Niekoľko účastníkov bolo ocenených (Best Belgian Sustainability Report, Belgian Business Award for the Environment, Green Award, Diversity Award) ako uznanie za ich CSR činnosti a stratégie. Komory idú spoločnostiam príkladom, keďže sa tiež usilujú o vlastnú udržateľnú prevádzku a stratégiu. To viedlo k podpisu Charty CSR všetkými belgickými komorami v roku 2009.

http://www.belgianchambers.be/en/sustainable-entrepreneurship/csr-charter_325.aspx

Požiadavky na realizáciu

1. Dobrý partner s dosahom na spoločnosti pre **nábor** účastníkov. Zúčastnené malé a stredné podniky musia: (1) mať 5 až 500 zamestnancov; (2)

byť v prevádzke; (3) byť ochotné rásť a inovovať. Je možné kombinovať spoločnosti zo všetkých odvetví (bežné a sociálne).

2. Dobrý partner pre **školenie** spoločností v rozvíjaní akčných plánov CSR založených na Quadrant metodológii. Účastníci vkladajú svoj čas a úsilie do prehodnotenia produktov/procesov, do diskusií s pracovníkmi svojho tímu/ podniku a následne vypracujú akčný plán CSR.
3. **Verejné orgány**, ktoré podporujú / spolufinancujú tieto vzdelávacie siete a tak prispievajú k určeniu CSR ako hlavného prúdu podnikateľskej sféry. Účast' verejných miestnych orgánov ako účastníkov vzdelávacích sietí je tiež prínosom, pretože umožňuje výmenu a dialóg medzi orgánmi verejnej správy a firmami/ organizáciami o konkrétnych témach CSR tak, aby mohli pôsobiť ako vzájomne zainteresované strany a získať vzájomnú spätnú väzbu.

Obmedzenia

Sieť by mala byť dôverná, tak aby malé a stredné podniky mohli voľne diskutovať o ich problémoch;

Účastníci by mali byť ochotní vymeniť si svoje skúsenosti;

Členovia skupiny by mali byť zvolení podľa veľkosti, odvetvia, rastu a pod.;

Členovia skupiny by nemali obsahovať konkurenciu;

Je tiež možné skombinovať ziskové spoločnosti spolu so sociálnymi podnikmi; (chránené pracoviská) a miestnymi orgánmi verejnej správy;

Cieľom je vytvoriť zaujímavú diskusiu a výmenu skúseností.

Financovanie

Návrh rozpočtu pre organizáciu jednej Quadrant vzdelávacej siete je vo výške € 34 500. Poldenný individuálny koučing je uhrádzaný účastníkmi prostredníctvom ich účastníckych poplatkov a preto nie sú zahrnuté do rozpočtu. Prevod Quadrant metodológie (personálne náklady belgických obchodných komôr) je rozpočtovaný v celkovej výške € 7 200.

Zdroje financovania: verejné (miestne) orgány a (malé) príspevky účastníkov

Porovnanie príkladov dobrej praxe Transparencia a Quadrant Learning Networks

Transparencia	Quadrant
Presné trvanie projektu	Ročne
1 rok trvajúci proces	1/2 roka trvajúca aktivita
Veľké firmy platia 3.000 €	Nečlenovia platia 350€/500 €
Vysoké náklady na expertízu (experti)	Malé náklady
Konzultanti absolvujú:	Účastníci absolvujú:

16 h. úvodného tréningu (2 GRI lekcie)	4 h. úvodné stretnutie
Čiastočne riešené cez workshopy (4)	Školenia len prostredníctvom workshopov
3 návštevy konzultanta	Konzultácia iba na záver
Čiastočné zapojenie stakeholderov	Zapojenie a dialóg so stakeholdermi
Zamerané na reporting	Zamerané na akčný plán a dialóg

7.4 Implementačný tím

Partneri	Role, zodpovednosti	Pracovné kapacity
Slovenská obchodná a priemyselná komora – krajská pobočka Košice Ing. Katarína Vitkovská – projektový manažér	Organizátor Člen odbornej komisie	1-4 Organizační pracovníci 1 Člen odbornej komisie 1-3 Lektori
Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice Ing. Jaroslav Tešliar CSc. – riaditeľ Mgr. Alena Kučeravcová – projektový manažér	Člen odbornej komisie	1 Facilitátor a člen odbornej komisie
EMBRACO SLOVAKIA, s.r.o. Gabriela Vlčková – Vedúci sekcie Brandingu, komunikácie a CSR	Spoluorganizátor a odborný poradca Člen odbornej komisie Návrh tém a prednášok	1-2 Poradcovia Člen odbornej komisie
Košický samosprávny kraj Ing. Peter Ťapák – Vedúci regionálneho rozvoja a plánovania	Člen odbornej komisie	1 Člen odbornej komisie
Technická univerzita v Košiciach prof. RNDr. Oto Hudec, CSc., riaditeľ, Inštitút regionálneho a komunálneho rozvoja TU	Odborný poradca Člen odbornej komisie	1-5 Odborní pracovníci 1 Člen odbornej komisie
Karpatská nadácia PhDr. Laura Dittel - riaditeľ Mgr. Katarína Minárová - PR a Komunikácia	Spoluorganizátor a odborný poradca Člen odbornej komisie	1-2 Odborní poradcovia a člen odbornej komisie
Európska komora architektov Slovensko Ing. arch. Martin Drahovský – Člen výkonného výboru	Člen odbornej komisie	1 Člen odbornej komisie
Východoslovenská energetika, a.s. PaedDr. Ruth Goblová	Člen odbornej komisie	1 Člen odbornej komisie
Košice 2013, n.o. Ing.arch. Michal Hladký - riaditeľ	Člen odbornej komisie	1 Člen odbornej komisie
Americká obchodná komora Ing. Ján Bodnár – riaditeľ košickej pobočky	Člen odbornej komisie	1 Člen odbornej komisie

IT Valley Košice Ing. Ján Bodnár - riaditeľ	Člen odbornej komisie	1 Člen odbornej komisie
---	-----------------------	-------------------------

Členovia **odbornej komisie** by mali mať rolu expertného poradného výboru. Tento výbor by mal pozostávať z relevantných odborníkov. Ich úlohou bude prispieť odbornosťou a skúsenosťami k príprave všetkých 3 navrhovaných opatrení. Cieľom je zapojiť všetkých kľúčových hráčov do tvorby obsahu každého opatrenia, aby opatrenia reflektovali reálne CSR skúsenosti. Odborná komisia by mala spolupracovať s riadiacim výborom CSR platformy čo najintenzívnejšie.

7.5 Implementačný časový plán a rozpočet

		2015												2016												Responsibility
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Prípravné stretnutia kľúčových hráčov	2 dni																									SCCI, ARSD, CF, EMBRACO
Vytvorenie draftu regionálnych tréningov	3 mesiace																									SCCI + Expert committee
Schvaľovanie implementačného plánu	1 mesiac																									SCCI
Príprava štúdiijných materiálov	3 mesiace																									SCCI, IRSD + Expert committee
Informačný seminár regionálneho tréningu	1 deň																									SCCI, ARSD, CF, EMBRACO
Spustenie skupinových workshopov	12 mesiacov																									SCCI, ARSD, CF, EMBRACO
Vyhodnocovacie stretnutia členov Platformy (kľúčových hráči)	6 mesiacov																									SCCI, ARSD, CF, EMBRACO

Z hľadiska časového postupu prvým krokom by malo byť vytvorenie CSR platformy, až potom by mali nasledovať tréningy ako jedna z aktivít platformy.

Rozpočet

Kľúčoví hráči neboli schopní presnej kalkulácie potrebných nákladov v tejto fáze. Finančná otázka zostáva naďalej otvorenou, ale zdroje financovania aktivít pre členov siete nebudú významným problémom. Ak hlavný organizátor nebude úspešný pri zabezpečení financovania z relevantných výziev, finančná otázka ostane otvorená, ale zabezpečenie školení v menšom meradle by nemalo byť veľkým problémom pre členov CSR platformy. CSR predstavuje atraktívnu tému a má potenciál pritiahnuť účasť mnohých spoločností, či už národných (ktoré časom musia modernizovať svoje firemné politiky v snahe konkurovať nadnárodným spoločnostiam), ako aj nadnárodných korporácií (ktoré zvyšujú záujem o podporu vlastných dodávateľov). Financovanie bude možné pokryť čiastočne príspevkami, resp. poplatkami za tréningy a v závislosti od špecifických tém tréningov dodatočnými zdrojmi zapojených partnerov. Otázky financovania rozpočtových položiek, ktoré by neboli pokryté vlastnými zdrojmi (odmeny lektorov), by mali byť vyriešené v rámci prvotných spoločných stretnutí kľúčových partnerov. Náklady pozostávajú hlavne z odmien lektorov a rečníkov, nakoľko pokrytie všetkých ostatných nákladov je navrhnuté zo zdrojov organizátora a ostatných participujúcich členov.

Zdroje financovania: vlastné (pracovné kapacity, priestory, vybavenie, databáza), kľúčoví hráči, partneri, sponzori.

Položka	Cena / EUR	Pokrytie
Príprava tréningov	3 000,-	Vlastné zdroje – organizátor, spoluorganizátor, technická komisia, poradcovia
Priestory, vybavenie, kancelárske potreby	1 000,-	Vlastné zdroje
Propagácia a komunikácia	600,-	Vlastné zdroje - sieť
Odmeny lektorov a rečníkov	10 000,-	Vlastné interné zdroje Členské poplatky, sponzoring
Náklady za rok	14 600,-	

7.6 Monitorovacie aktivity

Navrhované indikátory úspešnosti počas implementácie opatrenia na základe dobrej praxe a regionálnych predpokladov:

Indikátor	Stručný popis indikátor	Vysvetlenie monitorovacích aktivít a zodpovednosti	Cieľová hodnota	Časový rámec
Zapojení kľúčoví regionálni hráči / členovia	Počet aktívne zapojených členov v prvom roku konzultácií odbornej komisie	Zápisnica pracovných stretnutí <i>*Každý partner odovzdá písomnú správu s návrhmi</i>	Aspoň 9	Jún 2015
Regionálne malé a stredné podniky zapojené do tréningov	Počet malých a stredných podnikov z regiónu zapojených do aktivít opatrenia CSR Tréning	Každý účastník potvrdí účasť písomnou registráciou <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	Aspoň 10 na každom tréningu	Október 2015
Účasť na informačnom seminári	Počet ľudí (zamestnancov) zúčastnených informačného seminára opatrenia CR Tréning	Podpísané prezenčné listiny <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	Aspoň 50	Október 2015
Organizované workshopy	Počet organizovaných workshopov (CSR tréningov) v regióne	Každý workshop bude mať písomnú a fotografickú dokumentáciu <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	Aspoň 8	December 2016
Pozitívna spätná väzba	Percento účastníkov deklaruujúcich užitočnosť účasti na workshopoch	Každý účastník vyplní dotazník o spätnej väzbe <i>*Zodpovednosť vedúceho partnera (SOPK)</i>	Aspoň 75% účastníkov deklaruujúcich užitočnosť workshopov	December 2016

**Cieľové hodnoty monitorovacích aktivít a zodpovednosť za ukončenie úlohy na základe časového harmonogramu sa môže zmeniť po prvotných spoločných stretnutiach participujúcich kľúčových hráčov.*